

Antonius Martinus Słomski

MISLI

SŁOMŠKOVO LETO

Letnik XI

1962

Štev 6

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
6 Wentworth St.,
Point Piper, Sydney

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

FINŽGAR!

Imamo v zalogi že tudi nadalj-
nje zvezke Finžgarjevih izbranih
spisov:

III. zvezek z raznimi novela-
mi. £ 1-0-0.

IV. zvezek z raznimi povestmi
in igro Razvalina življenja.
£ 1-0-0.

V. zvezek s slavnim romanom:
POD SVOBODNIM SONCEM
£ 1-0-0.

VI. zvezek: Povest o dekletu,
Gostač Matevž, Mirna pota in
več drugih povesti — £ 1-0-0.

Vsi zvezki v platno vezani. Za
poštino dodajte kak šiling.

Naročajte na naslov: MISLI

6 Wentworth St.
Point Piper, Sydney

TRI KNJIGE

O SLOVENCIH

1. SLOVENIA IN EUROPEAN
AFFAIRS. — Imamo jo zopet v
zalogi. Je v angleškem jeziku, da
lahko Avstralce seznanim s Sloven-
ci — in tukaj rojeno slovensko
mladino. — £ 1-0-0.

2. SLOVENE MINORITY IN
CARINTHIA — Knjiga o koro-
ških Slovencih v angleščini! Sijaj-
no delo! Obsega tudi zgodovino
VSEH Slovencev. — £ 1-10-0.

3. ZGODOVINSKI ATLAS
SLOVENIJE. Imamo spet v za-
logi. — £ 2-10-0.

MISLI

MISLI

IZHAJAJO SREDI VSAKEGA

MESECA

UREDNIK SPREJEMA

PRISPEVKE DO 5. DNE

VSAKEGA MESECA

— NAJKASNEJE!

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in
razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Pripo-
ročamo.

SOCIOLOGIJA. — 3 zvezki po £ 1-0-0.
Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporoče-
no.

NA BOŽJI DLANI — Kociprov roman iz Slovenskih
goric. £ 1-0-0.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno de-
lo umrlega dr. Ahčina. Dobili smo novo zalo-
go in knjigo najtopleje priporočamo. £ 1-10-0.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Moderen
roman, spisal Zorko Šimčič, izdala Kulturna
akcija. — £ 1-0-0.

NAŠA KUCHARICA. Imamo jo spet v zalogi. £ 1-0-0.

TRI ZAOBLJUBE — krasna Jalnova povest iz
zbirke VOZARJI. — Šil. 10.

IZBRANI SPISI pisatelja Finžgarja II. zvezek. Ro-
man "Iz modernega sveta" in več drugih no-
vel — £ 1-0-0.

JERČEVI GALJOTI. — Gorenjska povest Karla
Mauserja. £ 1-0-0.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-
ka Cajnkara iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Ja-
kliča. £ 1-0-0.

H E P I C A, vesela povesti o gorenjski papigi, iz-
dala Slov. Kulturna Akcija — £ 1-0-0.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Ak-
cija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

LETO XI.

JUNE, 1962

ŠTEV. 6

NE ZMOREMO DELA! POMAGAJTE!

TAKO POJAMRANJE IN TAKO PROŠNJO je dobila argentinska "Svobodna Slovenija" iz — **nesvobodne Slovenije, centrala Ljubljana.**

Poslala ga je Slovenska izseljenska matica in prvi odstavek se glasi:

"Po sprejemu zakona o amnestiji prejema Slovenska izseljenska matica vsak dan kopico pisem naših rojakov, ki sprašujejo, kaj naj napravijo, da po tem zakonu uredijo razmerje do Jugoslavije. Slovenska izseljenska matica žal ne more odgovoriti vsakemu posebej, ker je teh pisem le preveč".

V nadaljnjih vrsticah prosi "sekretar" Just Miklavc uredništvo Svobodne Slovenije, naj list ponatisne iz ljubljanskega DELA pojasnilo o amnestiji in s tem pomaga Matici, da ji ne bo treba odgovarjati na pisma, ki "jih je le preveč". . .

"Svobodna Slovenija" objavlja pismo, ki ga je urednik poslal v Ljubljano kot odgovor na javljanje in prošnjo. Dobro je sestavil svoje pismo, gotovo so si v Ljubljani ob branju pisma precej osvežili zarjaveli spomin.

Mi pri MISLIH nismo dobili takega pisma, vsaj dozdaj še ne. Ko pa prebiramo Matičino pismo v Svobodni Sloveniji, se čudimo, čudimo. . . strmimo!

Ne strmimo nad ugotovitvijo, da prihaja na Matico "le preveč pisem", saj nimamo niti malo pojma, koliko je za Matico "le preveč". Strmimo

nad dejstvom, da pri Matici, v nesvobodni Sloveniji, sploh poznajo — in zdaj celo pripoznajo — kaj takega, kot je "Svobodna Slovenija". Še več: Na pomoč jo kličejo! Nekomu se je moralo čudno zavrtneti v možganskem kolesju!

Ista Matica razpošilja beguncem in drugim izseljencem vsakovrstno propagando kar na debelo in sam Rankovič jo je pozval, naj to dela odslej še bolj na debelo. Pošiljke so to, ki po veliki večini ni nihče zanje vprašal. Na osebna pisma pa "ne more" odgovarjati — manjka ali časa ali denarja. Zakaj se Matica ne obrne na Rankoviča, da priskoči na pomoč? Zakaj se obrača na tak frdaman naslov, kot je "Svobodna Slovenija" v Argentini?

Ni se zgodilo, pa če bi se zgodilo, da tudi MISLI dobé tak poziv od Matice, bi bil odgovor naslednji:

"Z veseljem se bo list zavzel, da pomaga spravljeni 'pomiloščene' nazaj domov, toda pod pogojem, da Matica in Rankovič garantirata tudi MISLIM svobodno pot v domovino in nemoteno nadaljnje izhajanje lista V LJUBLJANI namesto v Sydneyu. Na korajžo!" — Ur

SLOMŠEK O MILI SLOVENŠČINI

P. Odilo

"VES SVET JE VELIK TEMPELJ BOŽJI: od sončnega izhoda in do njegovega zahoda se Bogu čast in hvala poje in vsaka stvar povečuje Vsemogočnega sveto Ime. Mala ptičica v zelenem grmu, ki ponoči milo žvrgoli; ponosni orel na planinah, ki visoko pod nebom leta in se po hribih in dolinah s svojim krophotom glasi; mali pastirček, ki na paši na svojo piščalko piska; mogočni lev v puščavi, ki grozovito rjove; mili glas zvonov in orgel sladko petje v hiši božji, pa tudi strahoviti grom, pod katerim se zemlja stresa in nebo maje; tudi droben črviček in neznaten murček, ki po svoje Stvarnika hvali! **Najlepše pa je to zmožen storiti človek, ki mu je Stvarnik dal jezik,** katerega pametna duša vodi in mu daje različne glasove.

Lepo je slišati ubrane zvonove peti, še lepše veselo orgle doneti; najlepši pa je človeški glas, s katerim pameten človek poje, govori, žaluje in se veseli. Beseda, ki mu jo je vsemogočni Stvarnik dal, je največji dar božji. Vsaka človeška družina bi bila tiho, dolgočasno zbirališče mutastih divjakov, če bi bili ljudje brez daru govora. Zemlja bi bila le prežalostna puščava. **Nikdar ne moremo Boga dovolj zahvaliti, da nam je dal dar jezika, dar govora!** Ali ni zapisano, da so že apostoli mnoge jezike govorili? Torej so vsi jeziki posvečeni in vsi enako vredni!

"Kaj se vam zdi: ali bi bilo boljše in lepše, če bi vsi ljudje le v enem samem jeziku govorili?"

Predolgočasna bi bila godba, če bi vsi instrumenti enako trobili! Prežalosten in predolgočasen bi bil tudi svet, če bi vsi ljudje samo v enem jeziku govorili! Vse jezike spoštujmo, svojega lastnega pa najbolj! Zakaj?

Naš slovenski jezik je brat grškega jezika, v katerem so apostoli in evangelisti sv. pismo spisali. Že več tisoč let pošteni ljudje slovensko govorijo. Slovenski jezik je brat latinskega jezika, v katerem se sv. maša bere, in že stoletja in stoletja so naši ljudje sv. pismo po slovensko brali in v svojih cerkvah ter domovih po slovensko prepevali...

Po našem slovenskem jeziku imajo vsi drugi slovanski jeziki svoje ime. Slovenec ima povsod svoje brate in sorodnike. Slovenski jezik le tisti malo ceni, ki ne ve, kakšni ljudje po svetu živijo.

Podoben je nevednemu otroku, ki misli, da je Blejsko ali Bohinjsko jezero največje morje na svetu in da je onkraj Karavank že konec sveta.

Ali je morda naš slovenski jezik tako grd, da bi ga lahko zavrgli? **Naš jezik je lep, miloglasen, poln krasote. Slovenska pesem se gladko zлага in naše srce napolni z nebeškim veseljem.**

Kdor svoj materinski jezik zavrže ter ga pozabi, je podoben zmedenemu pijancu, ki zlató v prah potepta in ne ve, koliko škodo si dela. Slovenski starši, ki slovensko znajo, pa svojih otrok slovensko ne učijo, taki starši so nehvaležni hišniki, ki svojim otrokom najbogatejšo doto pripravijo: slovenski jezik, ki so jim ga njihovi dedje izročili. Taki starši so podobni slabim gospodarjem, ki svoje očetovsko gospodarstvo prodajo, poslednjič pa navadno beraško palico najdejo.

Kar je oče dobrega od svojih starih prejel, mora svojemu sinu zapustiti, in kar se je mati od svoje matere naučila, bo tudi svoji hčeri izročila. Majih staršev podedovali. Ta jezik smo dolžni skrbno terin jezik je najbogatejša dota, ki smo jo od svojo ohraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti. Naš jezik, naša govorica je talent, ki nam ga je Gospod nebes in zemlje izročil, da z njim kupčujemo in veliko dobička naredimo. Kdor svoj materinski jezik pozabi, maloprido in zanikrno svoj talent zakoplje.

O ljubi, lepi in pošteni **slovenski materinski jezik!** v katerem sem prvič svojo preljubeznivo mamo in dobrega ateja poklical, v katerem me je draga mama učila Boga spoznavati, v katerem sem prvokrat Stvarnika častil: **Tebe hočem kot najdražji spomin na svoje ljube starše hvaležno spoštovati in ohraniti;** za tvojo čast in lepoto po pameti, kolikor premorem, skrbeti; v slovenskem jeziku do svoje poslednje ure Boga najraje hvaliti; v slovenskem jeziku moje ljube brate in sestre Slovence učiti in želim kot hvaležni sin svoje ljube matere, da kakor je bila moja prva beseda slovenska, naj bo tudi moja poslednja beseda slovenska.

Slovenec sem, Slovenec sem; tako je mati dejala, ko me je dete pestovala!

Slovenka sem, Slovenka čem ostati, ker je rodila me slovenska mati!

VESELJA DOM

A.M. Slomšek

1. Preljubo veselje, od kje si doma?
Povej, kje stanuješ, moj ljubček srca?
Po hribih, dolinah za tabo hitim,
te videti hočem, objeti želim.
2. Te iščem za mizo, kjer dobro jedo,
na plesu pri godcih, kjer sladko pojo.
Al pravga veselja na rajanju ni,
od pjancev, plesalcev veselje beži.
3. Te iščem po polju, kjer rožce cveto,
po logu zelenem, kjer ptičke pojo.
Pa tičke vesele in rožice vse
le imajo veselje za mlado srce.
4. Poslednjič veselje še le zasledim,
na vaško ledinco pridirjam za njim;
Glej, tam se z otroci prijazno igra,
jim kratek čas dela, pri njih je doma.
5. O blažena leta nedolžnih otrok!
Ve imate veselje brez težkih nadlog.
Oh, vas kako srčno nazaj si želim,
pa ve ste minule, zastonj se solzim.
6. Le eno veselje še čaka na me
v presrečni deželi, kjer mlado je vse.
Trpljenje pa v tisto deželo ne zna,
le tamkaj je pravo veselje doma.

Naši godbeniki v okrilju Slovenske Caritas v Sydneyu. Pridno prihajajo k tedenskim vajam in vztrajno napredujejo. Zavedajo se, da je napredek mogoč le z natančno vajo.

Javno bodo zopet nastopili pred rojaki v Sydneyu na naslednji prireditvi Slovenske Caritas, ki se bo vršila v cerkveni dvorani v Paddingtonu v soboto 18. avgusta.

Prav bo, če si že zdaj zaznamujete omenjeni večer na svojih koledarjih.

Bazil tipka

★ DANES BOM PA NAJPREJ OBSTAL pri naših novokrščencih. Takole so se zvrstili: Lidižo Marijo bodo klicali hčerko Alojza Jeriča in Ivanke r. Rozman, ki je bila dne 6. maja krščena v Millicentu, S.A. — V Viktoriji pa je bil dne 13. maja krst v družini Alojza Valenčiča in Marije r. Rutar in sicer v Marijini cerkvi v Ascot Vale. — V St. Albansu smo krščevali v družini Ivana Šventa in Ane r. Kovačič dne 16. maja: dobili so Ivan-ko. — Prvorojenec je zajokal v družinici Štefana Toplaka in Ivanke r. Bauman. Seveda je dobil ime po očetu: Štefan. Krščen je bil dne 19. maja v Newportu. — Cvetko pa je prvorojenec Cvetka Ostrožnika in Marte r. Šajn. Krščen je bil dne 2. junija pri Mariji Pomagaj v Kew. — Isti dan je bil na avstralskih Brezjah krščen tudi Valter Andrej, prvi sinko Ljuba Mikaca in Milke r. Mejak. — Tretji krst pri Mariji Pomagaj pa je bil naslednji dan, ko so iz Prestona prinesli Karmen, prvorojen-ko Franca Grila in Marije r. Šajn.

Kar lepo raste naše število. Bog živi vse družinice z malčki! Upam, da ne bodo ostali — edinčki. Je še dosti prostora v slovenski krstni knjigi, po slovenskih hišah pa tudi.

★ Ni dolgo tega, ko sem slišal mlado slovensko ženo: "Nič nočemo otrok v naši družini! Moramo prej izplačati hišo. Otroci so samo za stroške — preveč pojedjo..." — Morda bo prišel čas, ko res ne bo kaj v usta, ko se danes tako norčujemo iz izobilja. In morda bo prišel čas, ko bi radi imeli dediča za hišo, pa ga ne bo; nekoga v veselje in tolažbo na stara leta, pa bo dom — prazen.

Ob vsakih takih "modernih" izgovorih si samo mislim: Hvala Bogu, da mi nismo imeli takih "modernih" staršev! Ne bi nas bilo. Tudi one gospe ne, ki se boji otrok, ker "preveč pojedjo"...

★ Danes naj omenim sledeče poročne pare: Na velikonočni ponedeljek sta se v Berri, S.A., poročila Franc Činč in štefica Jandrašič. Ženin je iz Bakovcev, nevesta pa je hrvaškega rodu. — Isti dan je bila slovenska poroka v Adelaidi, S.A., kjer sta si v stolnici obljubila zvestobo Alojz Hr-

vat in Olga Klenar. Ženin je doma iz Pavlic, trnovska fara, nevesta pa iz Gibine pri Ljutomeru. — Dne 19. maja je bila poroka pri Sv. Jožefu v Northcote: Anton Ludvik je dobil za ženko Silvo Marinčič. Tone je iz Bača in je že četrti iz Ludvikove družine, ki sem ga poročil v Melbournu. Nevesta je doma iz Zagorja pri Pivki. — 26. maj pa je zopet zabeležil slovensko poroko v Adelaidi. Tokrat je stopil pred oltar cerkve Srca Jezusovega v Hindmarshu predsednik tamkajšnjega Slovenskega kluba, vsem adelaidskim Slovencem dobro poznani Danilo Kresevič. Za ženko si je izvolil Šajново Ivan-ko. Danilo je doma iz Račic, župnija Podgrad, nevesta pa je bila rojena na Knežaku. — Iskrene čestitke vsem novim zakonskim parom!

★ Nad našim novim krstnim kamnom pri Mariji Pomagaj je prvič oblila krstna voda otroško glavico dne 2. junija. Ime Ostrožnikovega Cvetka smo zapisali v kroniko. Slavčev Aleksander, sinko Cvetkovih botrov, me je pa nadziral, če vse prav delam. In še opomnil me je, naj krstna voda ne bo premrzla, tako se je bal za svojega sorodnika Cvetka. Tudi to naj gre v kroniko: ko bo Aleksander postal kaplan avstralskih Slovencev, bo pred krstom vodo pogrel. Tako sva se zmenila, pa amen! Mislim namreč: zmenila sva se, da bo kaplan; kako topla bo krstna voda, bo pa — njegova briga...

Račun za krstni kamen je še neporavnan. Bi kdo želel biti za botra? Vsem botrom in botricam krstnega kamna že zdaj — Bog plačaj!

★ Po petih litanijah pri Mariji Pomagaj dne 1. junija sem v obednici kazal barvan film Warner Bros. produkcije: "Miracle of Fatima." Kar dosti se nas je nabralo. Stroške sem kril z nagradnim žrebanjem, dobiček pa bo šel za naše pokopališče. Žrebali smo punčko, ki je bila delo gospe Marcelle Bole z Pascoe Vale. Kar tri mi je darovala, češ naj izkupiček zanje porabim v dobre namene. Iskren Bog plačaj!

Prihodnjič bomo imeli pete litanije pri Mariji Pomagaj na praznik Marijinega obiskovanja, v ponedeljek dne 2. julija. Vabljeni!

★ Odbojkarsko moštvo našega hostela je bilo pod imenom "Slovenia" sprejeto v Victorian Amateur Volleyball Association, katere ustanovni sestanek je bil dne 14. maja na melbournski univerzi. Za enkrat obsega enajst moštev. Med sabo tekmujejo za prvenstvo vsako sredo zvečer. Doslej so imeli na razpolago eno izmed razstavnih dvoran na prostorih Royal Show-a, s tem tednom pa igrajo redno v St. Brigid's Hall na Nicholson Street, North Fitzroy. Ta dvorana je Slovencem dobro znana, saj jo za naše odrske prireditve najamemo tudi mi. Vsi ljubitelji odbojke ste vabljeni na te tekme ob sredah. Vstopnine ni.

Naši fantje so zmagali v sredo 23. maja, ko so igrali z avstralskim klubom Myers, naslednji teden pa so doživeli poraz z moštvom univerze. Kaj jih čaka ta teden z moštvom Y.M.C.A., bomo pa povedali prihodnjič.

V soboto 2. junija so bile v Melbournu tekme za odbojkarsko prvenstvo v Avstraliji. Še naš hostel je prenočil nekaj igralcev, gostov iz Adelaide. Proti pričakovanju je letos odnesla pokal — Victoria.

★ Kakor kaže, bo v soboto dne 9. maja prvi dan pouka Slovenske šole v St. Albansu, katero smo napovedali v zadnji številki. Kar precej družin je obljubilo, da bodo poslale svoje otroke. Vem, da bodo imeli učiteljico Anico ti naši šentalbanski malčki radi. Lipičev Franko jo je s strahom vprašal, če "bo imela tudi stik". Ko mu je rekla, da ne bo nič "stika" prinesla in ne bo nič padalo po prstih, je bil pa kar pripravljen, da pride.

★ Nedavno je bil v našem hostelu za nekaj dni na počitnicah šestnajstleten slovenski fant. Napisal je pismo svojemu očetu in ga z dovoljenjem kar dobesedno objavljam:

"Lubi Ata. U Melbourne je lepo in Padua Hall je todi, je velika hisha in ima dosti Slovence. Ima todi velika soba in doste placa, ima tode svoje pinpong sobo in ima todi svojo orcasto pa svoje biliard sobo. Koko ste vi doma pa ti sam. In nika sim jest posabi recht da majo pater na stani chalo Slovenio na farbono. U Melbourne zdaj desh pada.

Saki dan frustic je op isti urhi, in juzna, pa vecerja. Pa bo se drogata kim bom prido domu. Jest sum sumo dve funtov za pravu.

Nimam pa nevec povedati pa sa bomo videl hmal. Jest semscopam pozdruvlem. Tvoj Sin . . .

Pater je riko nakam pisim todi cha na znam."

Srečko Namar in Francka Šimčič slavita svoj poročni dan na Avstralskih Brezjah v Melbournu 5. maja 1962.

Mladi par je prišel k poroki sto milj daleč, pridigar Fr. Slapšak pa z drugega konca sveta.

Fant je bil rojen v taborišču v Avstriji in je komaj nekaj let star prišel v Avstralijo. Razume in govori svoj materin jezik, ni pa imel nikoli prilike za slovensko šolo, da bi se naučil tudi pisati. Čestitam mu, da se je ojunačil in napisal te vrstice — mnogi njegovih sovrstnikov bi ne imeli tega poguma.

Otroci v Melbournu imajo Slovensko šolo, za- visi pa od staršev, ali jo posečajo ali ne. Ko bodo otroci starejši, bo marsikomu žal, da ni izrabil prilike, ki mu je bila dana. Danes jo zapravlja zase in za svoje otroke. Pomisleka vredno, ali ne?

★ Anton Brne me je spomnil na grob rojaka Rudi- ja Stembergerja, ki se je ubil z motorjem v juliju 1956 in je pokopan v Sprinvale. Morda bi pokoj- nikovi znanci in podgrajski rojaki mogli zbrati ne- kaj funtov za nagrobni kamen? Darove hvaležno sprejemam in jih bom objavil v Mislih. Že zdaj iskren Bog plačaj!

Z Vseh Vetrov

NAŠ TEDNIK V CELOVCU piše ob dvajsetletnici preseljevanja pod Hitlerjem: "Da smo danes Slovenci še v deželi, ni zasluga tistih, ki so bili tod na merodajnih mestih, marveč posledica splošnega poteka vojne proti nacizmu. Posebno, ker so ruske armade tedaj že zasedle kraje, ki so bili namenjeni 'Novi Koroški' med Harkovom in Rostovom. Te kraje so hoteli nacisti napolniti s Korošci aprila in maja 1943. To dejstvo naj bi si dobro zapomnili tudi tisti gospodje, ki so danes windish, jutri zopet deutsch, danes večina manjšine, jutri del večine. Tudi njim je bila namenjena 'Nova Koroška', ker bi morala stara Koroška po tedanjih načrtih biti rezervat za 'lovce' iz Berlina."

KNJIGA DR. KUJARJA, ki ima naslov: "Conversion of the Slovenes and the German-Slav ethnic boundary in the Eastern Alps" je že popolnoma razprodana v Ameriki (pri MISLIH imamo pa še nekaj izvodov po £ 1-0-0). Knjigo je pred tremi leti izdala v Washingtonu družba STUDIA SLOVENICA. V oceni te Kuharjeve knjige je zapisal dr. F. Dvornik, profesor na univerzi v Washingtonu, naslednje besede: "On reading Kuhar's work one feels vividly the loss which Slavic history suffered from his untimely departure."

ISTI DR. F. DVORNIK zdaj pripravlja novo knjigo izpod peresa rajnega dr. Kuharja, ki jo bo tudi izdala družba STUDIA SLOVENICA. Obravnavala bo znane Brižinske spomenike, o katerih na kratko poroča tudi knjiga THIS IS SLOVENIA, dalje manj znani čedadski rokopis in razpravljala o irskih misijonarjih na nekdanjem slovenskem ozemlju, pa še več takega zgodovinsko zanimivega iz življenja starih Slovencev. Ta nova Kuharjeva knjiga bo izšla verjetno še letos.

VSE KNJIGE, KI JIH izdaja o Slovencih v angleškem jeziku STUDIA SLOVENICA, naroča stalno 20 ameriških univerz, tudi Harvard University, ki je ena najslavnejših. V Evropi se najbolj zanimajo za te knjige univerze v Nemčiji. Iz Avstralije je pa vsaj prvo knjigo, ki ima naslov: Slovenia in European Affairs, naročila NSW University v Sydneyu. Velja tudi omeniti, da zgoraj omenjeni dr. Dvornik piše novo veliko delo o zgodovini vseh starih Slovanov in uporablja pri tem tudi odstavke iz obeh Kuharjevih knjig. Razveseljivo je, da po teh knjigah tuje bolj in bolj spoznavajo Slovence in njihovo kulturno zgodovino.

BRANKO PISTIVŠEK je napisal v SLOVENSKI POTI za zgled slovenskim izseljencem tudi naslednjo zanimivost: "V obdobju takozvanega Latinskega cesarstva (1024 — 1261), ki so ga ustanovili križarji v deželah bizantinskega imeprijja, so prišli v Grčijo tudi Katalonci (iz Španije) in sicer kot vojaki-najemniki latinskih cesarjev. Grško prebivalstvo jih je sovražilo do kosti, pa so bili primorani poslati domov po žene in dekleta, s katerimi so se poročali na Grškem. Tako so nastali katalonski etnični otoki v Ahaji in Atoliji na Grškem. Latinsko cesarstvo, ki je ščitilo Katalonce na Grškem, je propadlo po 237 letih, toda katalonski jezikovni otoki obstajajo še danes na Grškem in to po 700 letih. Kakšna zavirljiva vztrajnost in zvestoba, da so ohranili izročila svojih pradedov po tolikih burnih stoletjih v popolnem tujem etničnem morju!"

ZA VERSKI POUK OTOK je v Sloveniji še vedno prav slabo poskrbljeno. Najslabše je to, da se verni starši ne zavedajo, kako potrebno je, da sami učijo otroke o božjih rečeh prav iz mladega. Niso še se še živeli v nove razmere. Nekdaj so imeli otroci v šoli po dvakrat na teden krščanski nauk in starši so bili s tem "razbremenjeni". Vse je bilo zadovoljno. Danes katekizma v šoli ni, duhovnik sme učiti le v cerkvah in zadnje čase tudi v nekaterih drugih prostorih. Toda duhovniki ne zmorejo vsega, pouk mora nujno ostati površen. Starši se pa prav tako kot nekdanj zanašajo na duhovnikov pouk, komaj kaj čutijo potrebo, da bi doma učili otroke in tako pomagali duhovniku. Ne gre jim v glavo, da bi bilo treba v spremenjenih razmerah drugače ravnati. — Tako je potožilo neko duhovnikovo pismo iz domovine.

OPOMORILO

K spisku o narodnih nošah v Melbournu, ki je bil objavljen v majskih MISLIH, prinaša VESTNIK SKM naslednji popravek:

"Prvi dve slovenski narodni noši v Avstraliji sta bili na idejo Kluba in poziv Good Neighbour Councila v obliki otvoritve olimpijskih iger, 26. novembra 1956, v Exhibition Building, narejeni v Melbournu po obrazcih, ki so bili dobljeni od Narodnega gledališča v Ljubljani. Vsaka obleka (ena moška, ena ženska) je stala £ 34. Klub je plačal polovico cene zasebniki pa drugo polovico. Tudi to je stvar, ki jo SKM lahko zapiše v svojo kroniko".

KJE JE ŠKOF SLOMSCHER?

(Tiskarski škrat pred sto leti)

PRED STO LETI — v juniju 1862 — se je škof Slomšek vračal iz Rima preko Francije v družbi 25 drugih škofov. Na ladji proti Marseillu se je počutil zelo bolnega in je bil bolj sam zase. Njegov sosed, celovski škof dr. Wiery, ga je skušal nekoliko razvedriti in je začel klicati med škofo:

“Kje je škof Slomscher?”

Ker se ni nihče oglasil, so začeli uvidevati, da kliče Slomška. In so celovška spraševali, zakaj Slomškovo ime tako čudno izgovarja.

Škof je pokazal tiskan seznam škofov, udeležencev rimske proslave, ki ga je imel s seboj iz Rima. V njem je “tiskarski škrat” iz Slomška napravil Slomscherja.

Slomšek je takoj vrnil celovškemu z vprašanjem:

“Kaj naj rečem Celovčanom, ko me bodo spraševali, zakaj se niste vrnili?”

“Pa saj se mislim vrniti.”

“Kako, saj morate vendar na Irsko!”

“Po kaj neki na Irsko?”

“V svojo škofijo, seveda. V istem seznamu je tiskano, da ste škof v Corku. Škofija Cork je pa seveda na Irskem.”

In res je tudi pri imenu dr. Wieryja tiskarski škrat napravil napako, da je iz besed Gurk (Krka po naše) nastal Cork.

Tako sta oba škofa dobila vsak svoje.

Posegel je vmes solnograški nadškof, ki je povedal, da je v seznamu ugotovil še cel ducat drugih “škratov”, in obljubil, da bo dal v tisk nov seznam, ki bo vse škrate ven zmetal.

To je tudi res napravil in vsem škofom razposlal popravljen seznam. — DRUŽINA v Ljubljani.

Pismo iz Domovine

PREJEL NAROČNIK “MISLI”

Dragi: —

Gotovo ti je znano, kakšne katastrofe, potresi, povodnji itd. pretresajo našo državo. Tudi pri nas nismo ušli vremenskim nezgodam. Ob novem letu se je utrgal nad nami oblak in usuli so se čeki, hočem reči računi za takse, pristojbine, prispevke, članarine in Bog ve, kaj še vse. Bom nekoliko popisal:

Po novem letu prvi dan mi bil je prvi ček poslan: Le plačaj vodarino, ne gledamo na zimo! Še ni minilo dneve tri, se uradni sluga oglasi: Le hitro kuluk plačaj, predolgo ne odlašaj! Pa komaj ta odide, že drug mi v hišo pride: Pri vas pes vedno laja, zato se taksa daja! Še vsega tega konec ni: Pri vas se šmarnica goji, za vsako pet dinara, le plačaj, uboga para!

Tam v hlevu šeka dan na dan, ker šla bi rada ven na plan, ponižno tiho muka — za njo se taksa kuha. Nekdo na vrata kraka, že spet je tu ta spaka: v socialni fond boš plačal, ne bom te dolgo čakal. Pri Rdečem križu pač si član, organiziran bodi, da te ne vzame zlodji, plačila ne pozabi, kot drugi člani slabi.

Pa ni še konec. Pride raufenkerar, čeprav tri mesece nič čistil ni, denar je le pogerat. Električna, ta ni zastoj, ste luči lepe imeli, ob njih ste

včasih lumpali, še katero ste zapeli. Še trga se oblak teman, in še so čeki pali: Za hišo plačajte ta dan, saj v njej ste stanovali. Če praviš, da si revež, ti v hišo pride rubež.

To vse za januar se nam je podarilo, vsak hitro vedel bo, da ne za razvedrilo. In preden leta konec bo, kaj vse bomo dobili! Namesto da bi juckali, se bomo le jezili.

Tvoj NACL

POZOR! POTEJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak

VINKO A. LEVSTIK

Izrežite in shranite!
— Pišite nam za cene in prospekte!

NE ZAUPAM DANAJCEM, ČEPRAV Z DAROVI PRIHAJAJO !

Karel Mauser

TO STARO REKLO MI JE PRISLO na misel, ko sem dobil od doma pismo resnega prijatelja, ki mi je namigaval, da bi se morda vrnil domov. Pismu so bile priložene besede iz govora jugoslovanskega policijskega ministra Aleksandra Rankoviča, ko je oznanil amnestijo.

"Amnestije bodo deležni storilci nekaterih kaznivih dejanj, storjenih med drugo svetovno vojno in okupacijo. Amnestija bo zajela ljudi, ki so se pregrešili zoper našo deželo, naše ljudstvo in njegov boj za svobodo in neodvisnost dežele, ki pa niso bili neposredni izvrševalci in organizatorji hudih vojnih zločinov, niti organizatorji in pobudniki dejavnosti proti današnji FLRJ in njeni ustavni socialistični družbeni in državni ureditvi. Amnestije bodo deležni tudi storilci nekaterih dejanj proti javnemu redu in nedovoljnemu prehodu čez državno mejo, ljudje, ki se niso odzvali pozivu na vojaško službo, ki so pobegnili iz vojske ali so izpodkopavali ugled države..."

Po sedemnajstih letih prostaške gonje, ki jo je vodil jugoslovanski režim posebno proti politični emigraciji, se je verjetno oblastnikom doma zazdelo, da so raztreseni emigranti pozabili na čas in na žrtve, da je prišla doba, ko morejo računati, da je moralna sila teh ljudi že omajana in da jih bo med 150.000, ki jim je amnestija ponudena, mnogo, ki bodo vrgli še zadnje lopate prsti na preteklost in postali del gospodarske emigracije. Predstavniki jugoslovanske oblasti v svetu so podvojili svoje napore in znovič vrgli svoje mreže.

Kakor hitro je besedilo amnestije izšlo, so nastavili svoje rogove vsi važni predstavniki vladnih organizacij, med njimi tudi Slovenska Izsledniška Matica. Ob poplavi glasov vseh teh rogov je nujno potrebno, da kot kulturni ljudje brez zaničevanja in brez sovraštva, toda trdno in odločno povemo svoje mnenje.

PRVIČ: Ljudje, ki nam danes ponujajo amnestijo, so je v prvi vrsti potrebni sami. To so namreč ljudje, ki do danes s svojih rok še niso oprali krvi, ki so jo prelili še v maju in junija leta 1945, ko je po vsem svetu morija že nehala. Vedeli so namreč, da se more "socialistična družbena in državna ureditev" začeti šele tedaj, ko deset tisoč mladih ljudi z idealističnim svetovnim nazorom za vselej zgine pod zemljo. O teh tisočih in tisočih ni besede v amnestiji. Jugoslovanski oblastniki jih žele pozabiti in zdaj hočejo, da bi jih pozabili še mi.

DRUGIČ: Naše gledanje na duhovne in kulturne vrednote si je povsem nasprotno. Mi na duhovno kulturo ne gledamo tako, kakor gledajo komunistični oblastniki doma, ko jim je vsako kulturno delo, tudi umetnost, samo inštrument "socialistične" skupnosti. Nam je duhovnost temelj, ne materija, ne nekaj, kar naj bo vzvod in gonilo ideje, proti kateri smo se vseskozi borili. Kako komunistični oblastniki doma kulturo pojmujejo, nam je dovolj dokaz, kako so iz literarne in kulturne zgodovine pometali predstavnike krščanske miselnosti, da omenim le pisatelja Narteja Velikonjo, pesnika in pisatelja dr. Jožefa Lovrenčiča in pesnika Balantiča. Ko je pozneje univerzitetni profesor dr. Slodnjak v nemški izdaji literarne zgodovine te pisatelje vendarle omenil, se je po časopisu vzdignil val jeze in profesor je moral prositi za upokojitev. Oblast, ki s krvavo pestjo hoče dušiti celo misli mrtvih po knjigah, dokazuje, da ne pozna svobode niti v kulturi. Tako svobodo naj ne ponuja ljudem, ki so svoj ponos še ohranili.

TRETIČ: Mi nismo naprodaj! Morda bodo našli koga — mnoge sile odhajajo na delo in jih je že čutiti — toda večina nas je znala dihati tudi pod gnojnico, ki so jo sedemnajst let zlijali na nas od doma in po nekaterih ljudeh tukaj. Ohranili smo svoj ponos in svojo čast in se nismo levili iz revolucionarjev v socialiste in komuniste. Obstali smo na svojih postojankah in tu stojimo. Med nami in njimi je več kot deset tisoč mrtvih in preko te strašne groblje naj nam ne ponujajo roke. Nismo sovraženi zid, toda v tem zidu je vzdana kri in mozeg tistih, ki so strohnili po kočevskih jamah in teharskih grabnih in preko krvi teh mi ne segamo v roke tistih, ki so osebno krivi, da se je zločin storil.

Prepričan sem, da se bo mnogo poskušalo, da bi nasledili novi propagandi in pomagali graditi "socialistični družabni in državni red" naše domovine. Ni dolgo nazaj, ko je tu umrl nekdanji slovenski socialistični pisatelj in kulturni delavec Ivan Molek. Bil je naš idejni nasprotnik, toda čeprav socialist, je bil zagrizen nasprotnik "socialističnega" reda v domovini. Sam sem bral pismo, v katerem je zapisal: To, kar je danes doma, ni socializem, to je komunizem. Zavoljo trdnosti ga je zapustil socialistični tabor ameriških Slovencev in Molek je postal samotar, odrezan do zadnje ure. Zakaj ga omenjam? Če je človek, ki je bil ideji, ki danes vihra nad našo domovino, vendar bližje

kakor mi, spoznal vso podlost, ki se skriva za lepimi besedami, potem jo lahko, še veliko lažje spoznamo mi.

Amnestija more biti za nas samo kos papirja, ki znova dokazuje, da je enotnost naše emigracije trn, ki bi si ga jugoslovanski oblastniki radi izdrl iz očesa. Boli jih, ker jim obrača pogled na krvav mah v Kočevskem rogu in na travo, ki raste nad mrtvimi v Teharjih. Nikogar ne sovražimo, toda svojega slovenstva in naših mrtvih ne prodajamo

za skledo leče, ki nam jo ponujajo krvave roke. Operite najprvo to kri, tovariši, če jo morete!

Samo v enem je naša rešitev: Enotnost tabora z idealističnim svetovnim nazorom. Značajno in neupogljivo stati na branikih čistega slovenstva in duhovnih vrednot. Samo to ima ceno. Amnestija je samo en dokaz več, da bi nekateri radi spet v kalnem pričeli ribariti v upanju, da bo po sedemnajstih letih ta in ona riba le prišla za vabo.

AMERIŠKA DOMOVINA, APRIL 9, 1962

ODSTAVEK IZ KNJIGE:

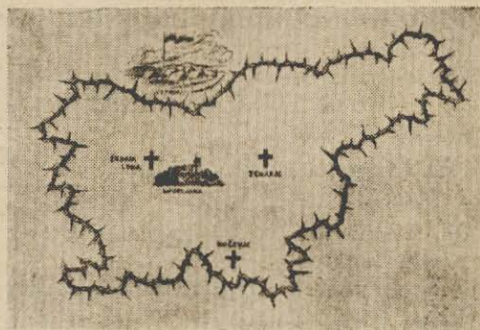
THIS IS SLOVENIA

IN 1945, THE BRITISH AND AMERICAN FORCES stopped at Trieste, on the western border of Slovenia, while the Red Army marched into Slovenia from the South. Unsupported, and in the face of such odds, the patriotic home guard crossed into Austria, covering the evacuation of civilian refugees. The Communists had achieved the goal of their revolution: they had seized power.

Tired and exhausted thousands of civilian Slovenes and over 12,000 home guards crossed the Yugoslav-Austrian border. All of them believed that the American and British would never allow the Communists to rule Slovenia, but would certainly enforce a free election. If for some reason the Allied divisions did not want to march into Slovenia, as did the Red Army, they would at least send in the home guard to prevent a Communist dictatorship and secure a free election.

So when the home guards were asked by the British to hand over the antiquated arms, they gladly did so. They were sure that the British were going to equip them with their own weapons and also give them uniforms, so that democracy would triumph over Communism. The great day arrived when the home guards were told by the British that they were going to Italy to join the Allied army and march back into Slovenia.

Singing Slovenian songs, the first few hundred home guards marched to the train. British soldiers hurried them into coaches, as if the train were to leave any minute. Then they locked the doors. Out of the woods came Tito's partisans, armed with tommyguns. They took over the train.

Slovenija s trnjem povezana iz leta 1945
Iz knjige: Vetrinjska tragedija

A few hours later, the train stopped in Yugoslavia. Truckload after truckload, the home guard were taken into the woods to be shot in the back, the Communist style. Now, when it was too late, they realized they were betrayed. They could not even sing "Vigred se povrne," as had the prisoners of the Nazis at Celje and Maribor. Surrounded by the worst sadists a Communist revolution could produce, and seeing their country and themselves betrayed, how could they sing of spring? They were silent and broken. They could only pray.

Some twelve thousand young men and boys were killed one by one on the edge of a mass grave. They were all killed without a trial. A few who were not mortally wounded managed to save themselves, and escape the country. They are now in the United States, Canada and Argentina... to tell the world of how twelve thousand martyrs died in a Communist massacre..

danes in nekdaj

D A N E S

V "Dolenjskem listu" je živa slika, kako je s slovenskim kmetom danes. Piše neki Jože Škof v letošnjem februarju. Takole piše:

"GRUNT DAM OBČINI, samo podporo naj mi dajo. Z ženo sva sama pri hiši. Imam 16 ha zemlje in 5 glav živine, oba pa sva stara. Kako naj plačujeva davke? Sedem otrok imam, pa nobenega doma na posestvu. Nihče se ne zmeni za naju".

Tako mi je pripovedoval šesdesetletni možakar, ko sva stopala proti Maverlenu.

"Pa sedem otrok imate?" sem še enkrat hotel vedeti.

"Da, sedem in vsi so pri kruhu. Za nas starčke se nihče ne zmeni. Težko sem jih zdrževal, da so se izučili..."

Mož je potegnil iz žepa stekleničko, srknil požirek in nadaljeval:

"Oh, ta mladina! Kako so danes otroci nehvaležni staršem!"

Možak je utihnil, oči pa so se mu orosile.

"Dokler imate sedem otrok, pa res ni tako hudo", sem prekinil molk. "Če ste jih vi vzredili, bodo tudi oni vas preživljali".

"To je tisto, kar me boli", je spregovoril mož.

Prišel sem v sosednjo vas. Gnojnica je razjedala sneg na vaški poti. Kupi vej po sadovnjaku, mah in lišaji na sadnem drevju ter gosto sadno drevje so bili priča, da mednje že dolgo ni posegla človeška roka. Prišel sem v področje vinogradov. Potrkal sem na vrata hiše, ki je bila podobna lesenim belokranjskim zidanicam. Dva starčka sta kramljala ob litru belega in žganja. Povedal sem, da sem prišel iz občine zaradi čiščenja in škropljenja sadnega drevja.

"Kako naj utegnem vse opraviti." je odvrnil lastnik. "Kolje za vinograd pripravljam, kmalu bo treba pričeti z delom. Kje naj dobim denar za škropivo?"

Šel sem dalje. Odgovori so se ponavljali. Vsi so bili podobni temu, kar sem opisal. Večinoma pravijo kmetje: "Občini dam grunt, rad bi samo toliko dobival, da bi skromno živel".

Prospektivni program kmetijstva v občini Črnomelj predvideva drugo pot: povečanje proizvodnje! Dosegli pa ga ne bomo na 3048 gospodarstvih, razdeljenih na majhne parcele, in z zastarelim načinom gospodarjenja. Združevanje parcel v velike obdelovalne površine in uporaba modernih strojev... Ne bomo več sejali vsega po malo, temveč moramo, proizvajati samo eno ali dve kulturi, pa to v velikih količinah. Stlejniki in močvirja morajo postati radovita polja.

"Kaj pa mi v Adlešičih in na Sinjem vrhu?" so mi rekli.

Kmetije iz Marindola, Adlešičev in Sinjega vrha bodo počasi morale proč. Kras bomo spremenili v gozd. Še ni dolgo tega, kar je bilo na tem področju na tisoče ovac. Temeljito bo treba proučiti spet to zvrst živinoreje in omogočiti življenje starim ljudem. To je le nekaj izmed osnovnih smernic perspektivnega razvoja kmetijstva v naši občini. Moralna dolžnost otrok je, da skrbijo za svoje starše tako, kot so ti skrbeli zanje. — Jože Škof.

N E K D A J

Kaj bi rekel na besede "GRUNT DAM OBČINI" slovenski kmet pred nekaj desetletji, tisti slovenski kmet, ki ga opisuje na primer rajni Jaka Debevec, urednik Ameriške Domo-vine, ali opeva tudi že rajni pesnik ameriških Slovencev Ivan Zorman?

"V KMETOVEM VSAKDANJEM ŽIVLJENJU, mislim, ni lepšega, kot če gre poletne nedelje po svojem polju ter in ogleduje in prešacuje bodočo letino. Klasje raznih žit se mu prijazno klanja in ga prijazno pozdravlja: Pozdravljen, rednik naš! Rdeči mak se mu smehlja že od daleč in ga vabi, naj ga pride potrepljat po mehki glavici. Zbori murčkov v travi na vse pretege tekmujejo v narodnih himnah. Kobilice se zaganjajo v elegantnih skokih izpod nog. Visoko v zraku pa kot vladar ozračja žgoli in drobi škrlanec Visoko pesem in kliče blagoslov Stvarnika na to lepo zemljo, ki ne prestando rodi, leto za letom, brez prestanka, brez godrnjanja, kot ponižna slovenska mati, ki rodi in trpi, dela in moli, noč in dan, od jutra do mraka, vsa v skrbeh za blagor svoje družine, popolnoma pozabljač pri tem nase." — Jaka Debevec.

Še eno desetletje ali dve naj Slovenija posluša ponudbe: GRUNT DAM OBČINI... pa bodo razni Debevc in Zorman in še Finžgarji po vrhu postali slovenskemu človeku popolnoma nerazumljivi. — Ur.

SLOVENSKA NEDELJA

Ivan Zorman.

Poletno sonce žarko sije,
pod soncem žitno klasje klije,
nedelja je in kmet vesel
pogledat je na polje šel.

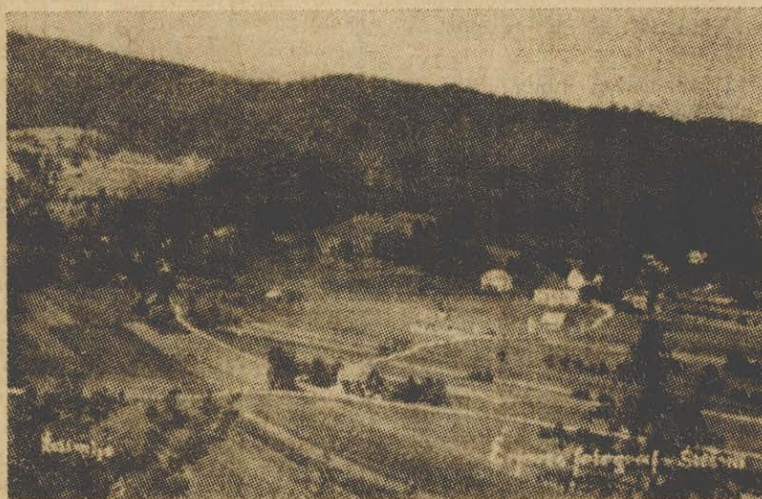
Smehljata rž se in pšenica
in mak mu kaže rdeča lica,
naj pride, vabi ga lepo,
pobožat mehko glavico.

In zbori murnov v sončni travi
kriče o večni božji slavi;
kobilic roj pa naokrog
skazuje spretnost lahkih nog.

V grmovju veterc zašepeče,
za bilko bilka zatrepeče;
zvonovi farni zadone,
kot godba čez polje zvene.

Škrjanček, svet si sreče svoje
Visoko pesem Bogu poje,
ga prosi, naj blagoslovi
slovensko zemljico vse dni.

O, Zemlja naša, dar ti zlati,
kot dobra si slovenska mati:
iz veka v vek rodiš, trpiš,
z ljubeznijo za rod skrbiš!

Zelumlje pod Turjakom blizu Ljubljane.

Prva župnija pisatelja Franca S. Finžgarja. Tu je napisal med leti 1902 — 1908
dvoje svojih največjih del: Iz modernega sveta in roman Pod svobodnim soncem

mož in žena

Dr. A. Trstenjak:

"MED LJUDMI"

"Zdaj mi ne bo več ušla".

NAROB E RAVNAJO NEKATERI zakonski možje! Dokler je bil fant, se je z veliko vnemo potegoval za svoje dekle, da bi je ne odbil od sebe. Nobene priložnosti ni opustil, da bi ji izkazal pažnjo in občudovanje, da bi jo pridobil zase in jo priklenil nase. Kako skrbno se je zatajeval in skrival svoje napake! Kazal se ji je vedno v najlepši luči. Ravnal je, kakor da hoče pobožati plaho grlico. Zato je bila njegova roka tako rahla, obzirna in krotka, samo da bi je ne žalil in plašil.

ON

Komaj sta pa sklenila zakon, je že nastopil tako, kot da je plaho grlico zaklenil v kletko, češ: zdaj je moja, ne more mi več uiti. Delam, kar hočem. Z njo ravnam, kakor se mi prav zdi. Zdaj je vseeno, kako gleda name, zdaj me njene zamere nič več ne plašijo. Imam vse pravice. Njene zamere mi niso nič več mar.

Na mah je manj tenkočuten, nima več prejšnje krotkosti in obzirnosti. Že se začne kazati njegova nikoli premagana odurnost, nadutost, brezobzirnost, neodjenljivost. To je prvo razočaranje. "Torej tako bo ... Nisem mislila, da bo tak". Morda ne bo rada tako rekla pred ljudmi, na tihem tako razmišlja in na skrivnem ji oko zaiskri v solzah.

Za takega moža je zakon "sklenjen" nekako tako kot se "sklepa" kupčija. Ko je kupčija "sklenjena", je zadeva končana. Ne sme se pa tako "sklepati" zakon. Nasprotno, s poroko se je zakon šele začel in ljubezen, ki sta jo pred pričami prižgala, se mora nadaljevati. Zato ji je treba vsak dan privliti olja nove gorečnosti. Mož mora svojo ženo vsak dan na novo zasnovati za njeno ljubezen. Zavedati se mora, da bo zakon v resnici šele "sklenjen" z njeno ali njegovo smrtjo.

ONA

Podobno ali še huje dostikrat ravna žena z možem. Ne zaveda se svoje dolžnosti, ki jo je z

zakonom sprejela, v vsem obsegu. Mnoge žene imajo do moža — ne da bi se zavedale — tak odnos kot čebele do trotoev. Njegova naloga je, da ji pomaga utešiti njeno osnovno nagnjenje kot ženske. Ko ji je to izpolnil, ko ji je dal tudi otrok, kolikor si jih je sama želela, je zanjo svojo dolžnost opravi. Mož je prepuščen sam sebi, postavljen v kot. Ne reče, da je zdaj mož pri hiši nepotreben. Dela in gara naj le, denar naj le služi. To je seveda njegova dolžnost. Ona pa ne čuti do njega nobene dolžnosti, nima mu ničesar dati. Ne razume ga v njegovih najtišjih težnjah in mu življenja po pravilih in dolžnostih zakona noče olajšati.

In taka se potem še pritožuje, da je mož ne razume in gleda za drugimi. Ne pomisli pa, da je mož samo zato ne razume, ker se ona sama narobe vede. In se vede tako, kot bi se žena ne smela. S svojim grešnim ravnanjem ga je spravila v tako vlogo, ki je njemu tuja. Vsaki ženi se zdi namreč samo po sebi umevno, da se je kot dekle za svojega moža "potegovala", se prizadevala, da bi fanta obdržala zase. Hudo bi ji bilo, če bi ga izgubila. Zdaj se ji zdi, da je drugače, saj je on vendar "njen", zdaj ga ne more več izbubiti, čemu bi se še "potegovala" zanj?

Taka žena se prav nič ne zaveda temeljne zakonske resnice, da je v zakonu še važnejše, potegovati se za moža, kot je bilo pred zakonom. Zavedati bi se morala vsaka žena svoje očarljive moči, ki je z njo vplivala na moža pred zakonom. Takrat se je te moči gotovo zavedala. Toda prav tako mora žena moža očarati v zakonu s čari, ki so zdaj njena pravica in dolžnost. Če tega ni, je sokriva nesrečnega zakona, ko se ta izkaže kot tak. Če je v ženi vsaj iskrica ljubezni in če ima le nekaj smisla za trdno vez zakonske zveze, mora ta plamen vzdrževati. Tedaj bo mož podoben žarečemu železu, ki se da kovati.

Že to je sumljivo, če žena govori samo o "telesnih" odnosih med njima. S tem izključi duševne odnose in jih ponižuje. V pravem zakonu je telesna združitev samo simbol in znamenje duševne enote. Kjer ta enota živi, pomeni oživljajoč čudež, ki v njem vse drugo dobiva luč in toplino.

SLOMŠKOVA ŠOLA V SYDNEYU

(Oddelek Cabramatta)

V soboto 19. maja smo imeli prvi pismeni izpit. Mislil sem bil, da bo ta dan veliko otrok ostalo doma, pa niso. Prišlo jih je 29 in lepo število staršev. Po polurnem učenju smo odšli v dvorano, kjer je g. Košorok, predsednik Slovenskega društva, pozdravil otroke in starše. Zahvalil se jim je za požrtvovalno podpiranje šole. Za njim je spregovoril nekaj besed p. Bernard, starsešina "učiteljskega zbora". Nato je g. Klakočer pokazal spretnost mladinskega zbora. Mladim pevcem in pevkam je dirigiral učenec Marijan Ratko. Kar dobro se je postavil, čeprav je bil to njegov prvi nastop pred javnostjo.

Po končanem pevskega nastopu smo zvedeli za uspeh izpita in gledali razdelitev nagrad.

V skupini od 7. — 9. leta so bile nagrajene: Zdenka Klemenc, Nada Žeks in Leonida Ploj.

V skupini nad 9. let sta prejeli knjižno na-

grado (This is Slovenia) Marija Verzelj in Marijan Ratko. Od 50 dosegljivih točk sta dobila vse. Takoj za njima, samo z dvema točkama razlike, sta bili Zlatka Žeks in Mara Pirjevec.

Otroci izpod 7. leta so za izpit risali. Najmanjši, Boris Švigelj, je pa pokazal, kje je omara, kje metla in kje okno. Povedal je tudi, da ima čevlje, ki niso dobri, ker so pretrdi.

Po razdelitvi nagrad so odborniki Slov. društva pogostili otroke z oranžado in "chipsi". Matere so prispevale slaščice. Ni treba omeniti, da smo odšli domov prav veseli in si obetali, da se bomo v bodoče še bolj pridno učili.

Ob koncu še prav lepa hvala vsem, ki ste pri naši skromni šolski prireditvi pomagali, posebno g. Klakočerju, doboru Slov. društva in materam.

J. Čuješ, učitelj

P I S M O

Naš picnic.

V soboto smo imeli picnic v slovenski šoli. Tam smo dobili pecivo, chipse in pijačo. Že pred picnicom smo imeli v razredu šolsko nalogo. Gospod učitelj nam je napisal nekaj angleških besed, katere smo morali prevesti v slovenščino. Vsak, kdor je imel nalogo prav, je dobil karto za mate-

rinski dan, šopek cvetlic in 10/-. Po nalogi smo se zunaj slikali. Pri picnicu smo se imeli veselo. Zelo rada hodim v slovensko šolo, kjer se učimo o naši lepi Sloveniji.

Vsem lep pozdrav. Učenka Slomškove šole v Cabramatti,

Leonida Ploj.

O NARODNIH NOŠAH V SLOVENIJI

(Pismo iz Ljubljane)

Dragi — : —

Prejel sem Tvoje naročilo, naj poizvem, kako je dandanes v Sloveniji glede narodnih noš. Zdi se mi, da sem naročilo kar najbolj izpolnil in Ti poročam.

Ker sam nisem prav nič strokovnjaka v tej zadevi, sem se najprej obrnil na gospo Orel, vdovo po nedavno umrlem dr. Borisu Orlu, dozdej najbolj priznanem znanstveniku na področju slovenskega narodopisja. Naj pripomnim, da je o tem možu ob njegovi smrti napisal lepo posmrtnico dr. Rajko Ložar v Ameriški Domovini, ki izhaja v Clevelandu. Ložar je bil nekdanj tesen sodelavec umrlega dr. Orla.

Gospa je bila tako prijazna, da mi je dala lepo zbirko literature o slovenskih narodnih nošah, predvsem o gorenjski. Dobil sem NARODOPISJE SLOVENCEV, SLOVENSKI ETNOGRAFI in še NARODNE NOŠE V SLIKAH. Vse to sem prilično dobro preštudiral.

Dalje sem se povezal z ETNOGRAFSKIM MUZEJEM in zavodom ZA ZAŠČITO KULTURNIH SPOMENIKOV. Informiral sem se tudi pri trgovskem podjetju POSREDNIK in pri poslovalnici ANTIKA. Pri vseh teh ustanovah sem dobil nove mišljene in se prikopal do novih dognanj.

Stanje je v kratkih besedah naslednje:

Etnografski muzej in Zavod za zaščito sistematično iščeta po Sloveniji ostanke narodnih noš, ki jih je tu in tam še mogoče izslediti. Dobe se še v celoti ali vsaj v posameznih delih. Seveda pa noše zaradi starosti propadajo. Da bi jih čim dalje ohranili, jih pokupijo in spravljajo v nalašč za to prirejenih restavraterjih muzeja. Če se ikaze, da imajo že več primerkov ene in iste noše v shrambah, tedaj na novo odkrite enačice odstopijo trgovini Antika za prodajo.

Antika tudi sama išče narodne noše širom po Sloveniji, mora jih pa pred prodajo pokazati muzeju. Ta po pregledu odloči, če pojdejo v njegovo zbirko ali smejo biti na prodaj. Zdaj je že zelo malo starih pristnih narodnih noš najti, zlasti po mestih in večjih naseljih bi jih zaman iskal.

V gledaliških in drugih kulturnih ustanovah seveda najdeš veliko narodnih noš. Nepoučeni mislijo, da so pristne in prave, v resnici so pa daleč od tega. Vredne so pač toliko, kolikor je bilo treba plačati za blago in izdelavo. Za to vrsto narodnih noš

Dve pristni zelo stari narodni noši v Sydneyu.
Imata jih Milivoj Lajovic ml. in gospa v Enfieldu

se etnografi seveda sploh ne menijo. So pač samo gledališki rekviziti.

Zanimal sem se tudi za to, pod kakšnimi pogoji bi smela kakšna prava pristna narodna noša v inozemstvo. Z drugo besedo, če sme trgovina Antika po mili volji prodajati svoje narodne noše kamorkoli. Povedali so mi:

Zavod za zaščito kulturnih spomenikov presodi te vprašanje. Predložiti mu moraš prošnjo s predpisanimi pristojbinami. Navesti moraš ime in natančen naslov osebe v tujini, ki naj bi narodno nošo dobila od tu: Vodijo namreč točno evidenco o nošah, ki se nahajajo v tujini. To je prvi korak. Zdaj moraš čakati, da tudi Etnografski muzej zadevo pregleda in presodi ter — morda — da dovoljenje.

Ko je — in če je — prošnja ugodno rešena, vprašaš po ceni. Če gre za gorenjsko nošo, ki je dandanes že kar redkost, bo cena za žensko kakih 60 — 70,000 din. Moška je še nekaj dražja, ker je redkejša. Cena se določi tudi po tem, če je noša kompletna ali pa jo je bilo treba šele sestaviti iz posameznih delov, ki so nekdanj pripadali različnim nošam bivših lastnikov. K omenjeni vsoti je treba prišteti še druge stroške, poštino itd, vrhu tega pa 15% trgovini Antika, ki ima stroške z iskanjem po deželi, večkrat po hribih in sploh oddaljenih krajih.

Zvedel sem, da je lani Antika prodala 6 gorenjskih narodnih noš poprečno po 80,000 din.

KAJ JE AGRESIJA ALI "AGGRESSION"?

KO SO PRED LETI SESTAVLJALI pravilnik in pisali ustanovno listino Združenih Narodov, so vanjo zapisali, da je namen te organizacije:

"Zatreti vsak poskus agresije" in tako preprečevati izbruh vojne.

To se je lepo glasilo in mislili so, da ves svet razume, kaj so hoteli reči, čeprav niso govorili "srbski".

Toda pet let pozneje se je oglasil v zboru Združenih Narodov sovjetski delegat in vprašal: *Kaj je agresija?*

Treba je bilo pogledati v slovar. Če bi Slovenci hoteli odgovoriti, bi v svojem slovarju težko našel kaj drugega kot: napad.

Amerikanec in Anglež sta našla v svojem slovarju nekoliko več:

"Agresijo zagreši tisti, ki prvi napade in to brez izzivanja od druge strani, njegov napad pa privede do vojne ali besednega prepira."

Sovjetski delegat je poslušal, pa ni bil zadovoljen. Nekoliko pozneje je razodel, kaj sovjeti razumejo pod besedo agresija:

"Vojna napoved, vojaški vdor v drugo deželo, bombardiranje, izkrcanje vojaštva v tujo deželo, pomorska blokada — vse to je agresija."

S tem pojasnilom Amerikanci niso bili zadovoljni. Obrnili so se na mednarodno razsodišče v Genovi in prosili, naj povedo, kaj je agresija. Po enem letu je prišel iz Geneve odgovor, da tam vprašanja ne morejo rešiti.

Tedaj je organizacija Združenih Narodov sklenila izvoliti izmed sebe poseben odbor, ki naj vprašanje vzame v pretres in stvar do konca preštudira. Sklep je bil tu, sestavljanje odbora je vzelo leta.

Po svetu so se godile reči, ki naj bi bile agresije, pa ni bilo mogoče kaj reči o njih, ker še ni bilo dognано, kaj je agresija.

Bile so znane reči na Madžarskem, okoli Sueza, v Libanonu in Tibetu, na Cubi in v Congu, pa še marsikaj takega. Združeni Narodi bi po črki pravilnika morali poseči vmes in enodušno zatreti te in take reči, pa kako boš, ko pa še zmerom ne veš, kaj je agresija? Če je OZN kje posegla vmes, so nekateri rekli, da je ona tista, ki je zagrešila agresijo. Zdaj si pa pomagaj!

Nedavno se je vendar posrečilo sestaviti oni odbor. Njegovi člani, 21 po številu, pripadajo nekako prav toliko državam. Torej — mednarodni je goto-

vo. Sešel se je na prvo sejo. Prvi je spregovoril zastopnik Grčije:

"Pred nami je primeroma lahka naloga. Nismo pozvani, da sklenemo kakšno veliko odločitev. Gre samo za to, da ugotovimo, če je že prišel čas, da Združeni Narodi spet vzamejo v roke vprašanje, kaj je agresija".

Po tem nagovoru so volili predsednika, podpredsednika in zapisnikarja. Prvi je s Cipra, drugi iz Grčije, tretji iz Costarike. Vsi so sprejeli izvolitev in se navzočnim lepo zahvalili:

"Za čast, ki ste jo izkazali meni in moji domovini."

Prišlo je do razprave. Ko se bodo Združeni Narodi po nekaj mesecih spet sešli, ali naj se pomenijo ali ne, kaj je prav za prav agresija?

Oglasil se je Amerikanec, ki je rekel, da rajši ne. Amerika se zanaša na pametno razsodnost članic Združenih Narodov, da bodo v vsakem poedinem primeru povedale, če stojimo pred agresijo ali ne.

Rus Mozorov je bil nasprotnega mnenja. Rekel je:

"Prepričan sem, da bi odločitev, kaj je agresija, preprečila tretjo svetovno vojno. Amerikanci so pesimistični in se udeležujejo zgolj negativno."

Ostali odborniki so pritrdili Mozorou. Vsak zase so teden dni tuhtali, kaj je agresija, pa niso dohtuhtali. Vsak zase je sicer imel nekaj na papirju, ko so pa na ponovni seji svoja dognanja primerjali, so se strinjali samo v enem:

"Naleteli smo na velike težave."

Potem so se spomnili, da je v zadnjem času pristopilo k organizaciji Združenih Narodov 22 novih članic. Kdo bi vedel, kaj ti novi ljudje razumejo pod besedo: agresija? Morda pa kdo med njimi le ve za pravo razlago?

In so sklenili sporočiti generalnemu tajniku U Thantu, naj najkasneje do 1. novembra 1964 poizve in poroča, kako si novi član Združenih Narodov razlagajo besedo agresija.

Ko bo torej odbor dobil — če ga bo dobil — odgovor od U Thanta, se bo spet sešel na sejo v aprilu 1965 in spet vzel vprašanje v pretres.

Časa si je torej odbor vzel kar dovolj, da se mu ni treba prenačati. Medtem si pa razne države mirne duše lahko privoščijo reči, ki bodo Združeni Narodi o njih zaman ugibali: ali so agresije ali niso?

— po NEWSWEEKU.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

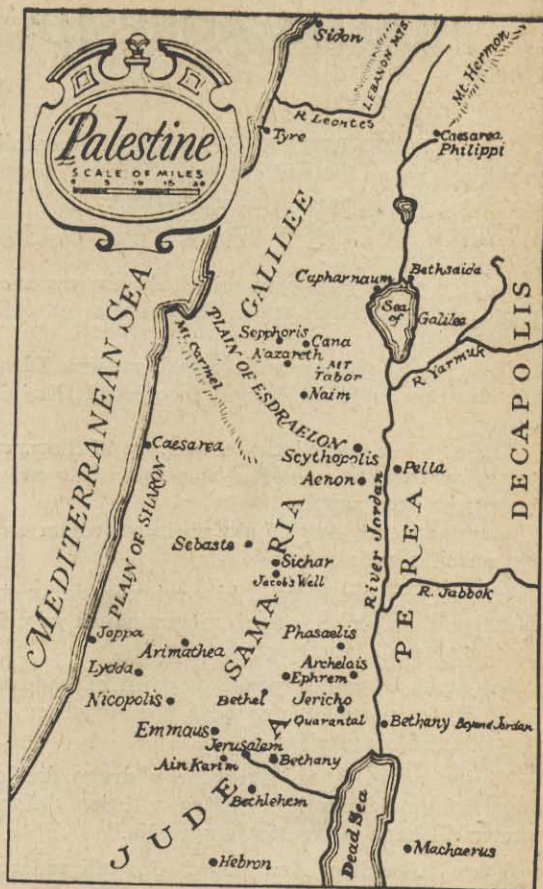
Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najboljše poznati!

JANEZ KRSTNIK OZNANJA POKORO

V petnajstem letu vladanja cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat upravitelj v Judeji in Herod četrti oblastnik v Galileji in njegov brat Filip četrti oblastnik v Itureji ter deželi Trahonitidi in Lizanija četrti oblastnik v Abileni in ko sta bila velika duhovnika Ana in Kajfa, je Bog govoril Janezu, Zaharijevemu sinu, v puščavi. In propovedoval je: "Spreobrnite se, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo". In prehodil je vso jordanško pokrajino ter oznanjal krst pokore za odpusčenje grehov, kakor je pisano v knjigi prerorov preroka Izaije:

"Glas vpijočega v puščavi:
Pripravite pot Gospodovo,
izravnajte njegove steze;
vsaka dolina naj se izpolni
in vsak hrib in grič naj se zniža;
in kar je krivo, naj bo ravno,
in kar je hrapavo, naj postane gladka pot:
in vse človeštvo bo videlo zveličanje božje."

PRI JORDANU 30 LET PO ROJSTVU JEZUSOVEM

Dolina reke Jordan je globoko zarezana v puščavsko pokrajino. Od Galilejskega jezera do Mrtvega morja je okoli 65 milj. Dolina je kakih 10 milj. široka. Tam je nastopil Janez Krstnik, ki je dobrih 30 let čakal na božji poklic. Pred seboj je imel en sam cilj: Pripraviti judovski narod na prihod obljubljenega Odrašenika, ki naj bi nad njimi zavladal. Ne kot posvetni kralj, ampak nad njihovimi dušami.

V Janezovih pridigah ni niti mrvice poziva na upor zoper rimsko okupatorsko oblast. Ves njegov poziv je usmerjen na upor zoper greh: Spreobrnite se! Obžalujte svoje dosedanje grehe, odpovejte se jim za naprej.

V zunanji znak, da so ponižno sprejeli Janezove opomine, so se podvrgli "krstu" v Jordanu. To ni bil naš zakrament sv. krsta, le nekaj podobnega, kot so Judje tudi drugače poznali: očiščevanje z vo-

Janez sam pa je imel obleko iz velblodje dlake in usnjen pas okoli ledij in njegova jed so bile kobilice ter divji med. Tedaj je prihajal k njemu Jeruzalem in vsa Judeja in vsa pokrajina ob Jordanu; spovedovali so se svojih grehov ter se mu dajali krstiti v Jordanu. Ko je pa videl, da prihaja k njegovemu krstu mnogo farizejev in saducejev, jim je rekel: "Gadja zalega, kdo vam je zagotovil, da ubežite prihodnji jezi? Obrodite torej vreden sad spokoritve in nikar ne govorite sami pri sebi: Abraham imamo za očeta. Zakaj povem vam, da more Bog iz teh kamnov Abrahamu otroke obuditi. Že je namreč sekira nastavljena drevesom na korenino; vsako drevo torej, katero ne rodi dobrega sadu, se bo posekalo in vrglo v ogenj".

Ljudje so ga tedaj vpraševali: Kaj naj torej storimo? Odgovoril jim je: Kdor ima dve suknji, naj eno podeli tistemu, ki je nima; in kdor ima jedi, naj ravna enako. Prišli so tudi cestinarji, da bi se dali krstiti, in so mu rekli: Kaj naj storimo? Odgovoril jim je: Ne terjajte nič več, kakor vam je določeno. Pa tudi vojaki so ga vpraševali: Kaj naj pa mi storimo? Rekel jim je: Nikomur ne delajte sile, nikogar ne varajte in zadovoljni bodite s svojo plačo.

Ker je pa ljudstvo živelo v pričakovanju in so vsi v srcu mislili o Janezu, ni li morda on Kristus, je Janez govoril vsem: Jaz vas krščujem z vodo, pride pa močnejši od mene in jaz nisem vreden, da bi mu odvezal jermen njegovega obuvala; on vas bo krstil s Svetim Duhom in ognjem. Velnico ima v roki, da bo očistil svoje gumno in spravil pšenico, pleve pa bo sežgal z neugasljivim ognjem. In še mnogo drugih opominov je dajal, ko je oznanjal ljudstvu evangelij.

ŠE NEKOLIKO POJASNILA

Janezove prispodobе o jermenih pri čevljih, o velnici in gumnu itd. so tedanji poslušalci z lahkoto razumeli.

Imenitniki tedanjih časov so si pred vstopom v tempelj, pred slavnostmi in pojedinami in podobno večkrat sezuvali obuvala, nekake sandale. Odvezovali in za njimi nosili so obuvalo sužnji — Janez je pred Kristusom tako majhen, da mu ni vreden biti za sužnja...

Misli, June, 1962

do na zunaj, ki naj bi na znotraj delovalo na spremembo srca, na pripravljenost za dobra dela.

"Nebeško kraljestvo", ki je po Janezovi napovedi blizu, se včasih v sv. pismu imenuje tudi "božje kraljestvo." Pomeni: mesijansko kraljestvo, božja vlada v dušah ljudi. Bilo je napovedano v stari zavezi in pobožni Judje so po njem vroče hrepeneli. Večina si je prihod tega kraljestva predstavljala v velikem zunanjem sijaju, v resnici pa ima biti le notranja zveza med Bogom in človeško dušo po posrečujoči milosti.

Mnogi Judje so bili prepričani, da jim že samo dejstvo, da so potomci Abrahamovi, zagotavlja članstvo v tem božjem kraljestvu. To napačno misel jim Janez Krstnik krepko spodbija, kakor pozneje tudi Jezus sam. Ne, treba je temeljito spremeniti to mišljenje. Najbolj nedostopni za tak nauk so bili farizeji. Ni čudno, da jih Janez nahruli kar z "gadjo zalego." Lepe besede bi pri njih nič ne dosegle.

Janezov nastop, poln spokornosti v obleki, hrani itd., je vzdubil pri ljudstvu veliko pozornost. In njegove pridige! Vstal je nov prerok! Saj je že čas, zakaj od zadnjega preroka stare zaveze, Malahija, je minilo 400 let. Vendar Bog ni "pozabil" svojega ljudstva! Ljudje iz vsch stanov so vrel k njemu. Vsak bi rad vedel, kaj mu je storiti. Cestinarji so bili pobiralci davkov za rimske oblastnike, pa so dostikrat preveč vtaknili v lastni žep. Vojaki — nekakšni miličarji - policaji — so bili verjetno pogani, pa jih je splošno navdušenje za Janeza potegnilo s seboj.

Razumljivo je, da so ljudje začeli ugibati, če ni morda Janez sam obljubljeni Odrešenik. Tudi to misel jim novi prerok brez ovinkov spodbije: Kakor je ogenj močnejši za čiščenje nego voda, tako bo Odrešenik večji od Janeza, ki Onemu samo — pot pripadlja.

515

Gumno in velnica: V Palestini omanejo suhe žitne snope na prostem, na okroglem prostoru. Omanejo jih tako, da jih živina in ljudje dobro pohodijo. Nato žito z velnico premečejo in očistijo plev. Zrnje spravijo, pleve pa raznese veter. Take "pleve" so mnogi med Judi, trdovratni pred Bogom, zato bo božja sodba nad njimi podobna vetru, ki raznaša pleve na vse strani, da se pogubijo. Razlika bo v tem, da bo namestu vetra nastopil "neugasljiv ogenj" — kar pomeni večne kazni v peklu.

ORLOVSKI SPOMINI

IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič

(Nadaljevanje)

Nov načelnik. — Preselitev v Smreko

ČIM VEČ STAREJŠIH FANTOV JE PRIHAJALO med člane, bolj se je kazalo, da naš načelnik Marko svoji nalogi ni več kos. Premlad je bil. Fantje, ki so kdaj nosili vojaško suknjo, se neradi pokorijo poveljniku, ki še ni doživel vojaških let.

Tako smo začeli iskati novega načelnika.

Ko smo nekoč zadevo vpričo vseh fantov obravnavali, so mi povedali o nekem Francetu Vrbi iz vasi Smreka. Bil je pripravljen priti k Orlom, toda ne za — zadnjega! Razumljivo! Fant je bil sin ene najveljavnejših hiš, precej čez dvajset, vojaška leta je imel za seboj...

Ko smo se po kratkem posvetovanju odločili za sprejem tega kandidata, se je takoj pokazalo, da so si ga fantje že izvolili za načelnika, dasi še ni bil niti član. To je veljava, ki je nekaj vredna — če je drugače vse prav.

Odbor je odločil, da se želji fantov ugoditi. Franceta smo povabili, naj pride prihodnjo nedeljo. Res je prišel in takoj prevzel načelnstvo. Bistvene reči je kot bivši vojak itak znal, slovenska povelja so ga hitro naučili. Nekajkrat je šel tudi na Vič opazovat in poslušat — pa smo imeli načelnika, da je bilo veselje.

Pa to veselje ni bilo popolno. Čutili smo, da Vrba nima skoraj nič pojma o pravem orlovstvu. Poznal je le njegovo zunanjo plat. Ali velika njegova veljava pri fantih se je zdela tudi odboru vabljava. Upali smo, da se visoko dvigne ugled Orlov v fari pod takim načelnikom.

Res so fantje odslej še vse lepše nastopali. Le žal, da je z novim načelnikom prišlo mednje še več "fantovstva". Zlata knjiga Orlov", delo Franca Terseglava, in "Mladost" s svojimi vzgojnimi spisi sta bili vedno manj podlaga našega orlovstva. Vrba ni bil ravno slab človek, toda predolgo je že nosil obleko svojih uveljavljenih navad in je ni mogel naenkrat zamenjati z orlovskim viteštvom. Tudi ni utegnil pridobivati si iz knjig orlovskega duha. Doma je imel razsežno kmetijo in priganjaške starše.

Povedal sem že, da je bil Vrba doma iz vasi Smreka. Od tam je bilo že več drugih fantov in s Francetom jih je še nekaj pristopilo. Tako je imela ta vas naenkrat večino v Orlu in zraven še vodstvo v svojih rokah, vsaj tehnično.

Tega so se Smrečani prav dobro zavedali. Ni bilo dolgo, ko so si izmislili, da bi se telovadba prav za prav lahko vršila pri njih doma, da torej brez prave potrebe hodijo k fari. Po kratkem prerekanju, po nekaterih dokazih za in proti — je odnesla zmago večina. Prišli so na "male duri" župnišča, izkopali drog in ga prenesli v Smreko.

Načelnik Vrba ga je dal postaviti na dvorišču domače hiše. Tam je bila odslej centrala našega Orla. Ob nedeljah popoldne se je zbralo vselej prav lepo število telovadcev. Pa tudi sicer je bil drog vedno na razpolaganje in so ga pridno rabili. Nekateri so se kmalu na svoji železni palici prav spretno sukali.

Vendar je bila po drugi strani ta preselitev za našega Orla nesreča. Fantje so postali preveč samostojni, neodvisni od vsakega vodstva. Vse njihovo delovanje se je omejilo zgolj na telovadbo in razne skupne zunanje nastope, oziroma izlete. Notranje orlovske vzgoje je bilo vedno manj, tudi prave discipline ne. Za take reči so imeli fantje zmerom bolj gluha ušesa, pa naj je opomin prišel od koderkoli.

V telovadbi so pa zares lepo napredovali. Priporjena "samostojnost", jih je podžigala in hoteli so vedno več. Kmalu jim sam drog ni zadostoval, zaželeli so si bradlje.

Nekoč smo stopili skupaj, preštudirali cenik telovadnega orodja, pretehtali moč skupne blagajne in — ker je vse dokaj dobro kazalo — smo pisali v zlato Prago, naj nam pošljejo lepo novo bradljo.

Pričeli so se dnevi pričakovanja. Nekateri so medtem kar izgubili veselje do droga — iz golega hrepenenja po naročeni bradlji. Toda pot do Prage in nazaj ni bila kratka, zaželeno ljubljeno dolgo ni hotelo biti.

Medtem je pa marsikaj drugega potegnilo naše našo pozornost.

Izlet na Brezovico in še kaj

Sem spadajo zlasti prireditve in javne telovadbe naših sosednjih orlovskih odsekov. Mi smo se jih z veseljem udeleževali. Deloma smo šli korporativno, deloma poslali le nekaj zastopnikov. Takrat je bilo pri našem Orlu že nad dvajset krovjev ali uniform.

Orlovskih prireditev je bilo tisto leto jako veliko. Skoraj vsak odsek jo je hotel imeti. Bile so vobče čisto lepe, toda po večini druga drugi ena-

ke: telovadba, prosta zabava, srečolov in šaljiva pošta. Tu pa tam so postavili "turško kavarno", pekli janjca, spustili v zrak papirnat balon. Za ljudstvo so pa imele povsod veliko privlačno silo.

Med prvimi takimi prireditvami, ki smo se je skupno udeležili, je bila ona na Brezovici pri Ljubljani. Tam so imeli prav lep odsek z velikim številom krojev. Z gorečnostjo je deloval pri Orlu nadučitelj in rad sam korakal na čelu svojih fantov.

Imeli so tudi svoj Dom z lepo dvorano in gledališkim odrom. Njihovo gibanje je podžigal s svojim nasprotovanjem majhen pa žilav Sokol v sosednjih Notranjih goricah. Le osem mož je mogel postaviti na noge, ali nastopali so, kakor da jih je ne vem koliko.

Nekoč smo se s temi Sokoli sešli v gostilni ob veliki cesti na Vrhniko. Slučajno smo bili oboji na izletu in nevede drug za drugega zavili v isto gostilno. Nam se je na tistem dobro zdelo, da je onih trikrat manj. Vendar ni padla ne sem ne tja nobena žala beseda. Tiho smo se gledali, tiho odšli vsak svojo pot. Spominjam se, da sem bil na obe skupini ponosen. Žal, da se srečavanje Orlov in Sokolov vselej in povsod ne vrši tako dostojno.

Na Brezovico smo šli torej korporativno, nekateri celo na konjih. Tudi telovadilo je lepo šte-

vilo leščevskih fantov. Prireditve se ni slabo obnesla, dasi ni bila nič izrednega. Po javni telovadbi smo kmalu odšli domov. Naj bi se vsak orlovski izlet končal tako, da bi bili izletniki z nočjo vred doma! Ponočno izostajanje po raznih veselicah se rado izprevrže v zapravljanje, popivanje in podobne nerodnosti. To velja zlasti sedaj po vojski (prvi svetovni), ko ne obiskujejo raznih javnih telovadb le Orli, ampak tudi Orlice in dostikrat celo otroci naraščaja obojih.

V tem tiči mnogo nevarnosti, da naša stvar družinam ne bo mogla roditi blagoslova. Modri starši vedo, da njihovi otroci tudi v dobri družbi niso tako dobro spravljani kot pri njih doma. Zato žele otroke pravi čas domov. Bog daj, da bi Orel in Orlica nikdar ne rušila tesnih vezi med starši in otroki, zakaj ne poznamo svetejših vezi v naravnem življenju od teh.

Sploh se zdi, da bodo veselice, prireditve, zabave, izleti, predstave itd. postale kmalu posebno poglavje v našem zamotanem sicialnem življenju. Res je duh časa tak, toda pomisliti moramo, kako daleč smemo z duhom časa — recimo, kako daleč smemo v posnemanju svobodomiselnega in svobodoljubnega sveta, če hočemo, da bomo še po pravi- ci nosili naslov — katoliške organizacije...

(Dalje pride)

SLOVENCİ NA ŠVEDSKEM

Dopis v "Naši luči"

TE DNI SEM BRAL, kako so si Slovenci v Gorici postavili svoj Dom. Vse dvorane so jim bile desetletja zaprte, če so želeli narediti kakšno večjo slovensko prireditev. Kaj so storili? Ob otvoritvi je povedal tajnik pripravljalnega odbora:

"V nas je vstal sklep, drzen in tvegan, da si hočemo sami pomagati, kakor so si pomagali naši očetje in dedi. Najprej so sami reševali življenje pred Turki, ko so si gradili tabore, potem ko jih je gospoda zapustila. Potem so si gradili narodne domove, da so se rešili tuje omike in si ustanovili svojo lastno slovensko in krščansko kulturo. Živel, delal, gradil in trpel so v težjih razmerah kot jih imamo mi danes. Kamen na kamen so nosili, vinar na vinar nabirali..."

Tako so si tudi zdaj postavili rojaki v Gorici ponosno in prostorno prosvetno dvorano za svoja shajanja, igre in nastope.

Tako moramo tudi Slovenci na Švedskem storiti. Tu okoli še nikdar ni bilo toliko naših ljudi.

Ne smemo se kar tako izgubiti in pomešati. Biti moramo narod, ki je prišel in mora zapustiti svoj sled.

Sedaj, ko je upanje, da se bo posvetil delu za nas domač duhovnik, ki pozna naše želje in naša hrepenenja, naše navade in naše veselje, moramo vse storiti, da eu zraste slovenska skupnost v tujini, kakor so si jo ustvarili rojaki drugod. Vse žrtve se bogato poplačajo, ko vidiš, da nisi več sam kot izgubljena ovca, ampak veš, da pripadaš organizirani skupnosti, ki je za nas na Švedskem tako potrebna. Saj nas mora ohranjati v zvestobi do lastnega rodu in v zvestobi do vere naših staršev.

Vse rojake, ki bodo brali to moje pismo, lepo pozdravljam. Kličem na delo, na pripravljenost in iznajdljivost. Kaj več pa se bomo še pomenili, ko se dobimo kdaj skupaj, in bo vsak povedal, kako mu gre in kako misli. — K.O.

DNEVNIK MOJEGA POTOVANJA

v Avstralijo

Jože Potočnik, Sydney

(Nadaljevanje)

Nova Gvineja

ŠE ISTI VEČER, DNE 1. MAJA, smo pristali na velikem otoku z imenom Nova Gvineja. Na trdna tla smo se spustili pri mestu, ki se mu pravi Biak. Ne morem, reči, da ima to mesto na sebi kaj prikupnega in bi se moglo meriti z drugimi mesti in kraji, kjer smo obstali. Postregli so nam pa dobro in to je odtehtalo marsikaj.

V hotelu KLM smo naleteli na veliko družbo magnatov, ki so predstavljali razne petrolejske družbe. Vedli so se precej aristokratsko in prišlo nam je do zavesti, da smo med "višjo družbo", ki nas se smatra za sebi enako. Prav lahko je bilo opaziti stanovsko opredeljenost. Možakarji so bili zaprti sami vase in ni bilo težko uganiti, da razmišljajo o svoji dobičkonosni trgovini. Le tu in tam je bilo opaziti nekaj razigranosti, pa še ta je bila bolj prisiljena kot naravna.

Vendar se mi je posrečilo, da sem Angleža, ki je sedel poleg mene ob čaši Whiskya, zapletel v pogovor o Novi Gvineji. Pripovedoval mi je:

Nova Gvineja je bila mnogo let le dežela rumenokožcev in ljudožrcev. Še danes živijo nemoteni v velikih gozdovih. Dežela je bogata s pravo kavo in bombažem in to je obrnilo nanjo pozornost Evropejcev. Kmalu se je izkazalo, da ima v svoji zemlji tudi velike zaloge petroleja. Nastale so na Novi Gvineji kolonije Angležev, Holandcev in Nemcev. Vzhodni del otoka, ki je naseljen z domačini rodu Papua, spada po zadnji vojni pod upravo bližnje Avstralije, zahodni del pa so obdržali Holanci do današnjega dne kot svojo kolonijo. Vemo tudi, da ga jim skuša izviti iz rok Indonezija.

Prebivalstvo sestoji največ iz rumenokožcev, pa tudi črnih obrazov ne manjka. Seveda pa povsod vidiš tudi bele, ki so se naselili v deželi kot kolonisti. Glavni pridelek dežele je kava, ki slovi po vsem svetu kot ena najboljših.

Ker ni bilo kaj posebnega videti in je bila itak že noč, nam je postanek na Novi Gvineji minil v takih in podobnih pogovorih. Naslednjo jutro smo se pa spet dvignili pod oblake. Živo smo se zavedali, da je zdaj pred nami zadnji del potovanja in da se bližamo svoji novi domovini.

Brisbane v Queenslandu

Do mojega prvega dotika avstralske zemlje je prišlo ob 17. uri dne 2. maja 1961. Nova domovina nas je sprejela tiho kot dobra mati, ki le v srcu nosi to, o čemer drugi vpijejo na glas. Pristali smo brez nezd, v Brisbaneu.

Hitro so nas naložili na avtobuse. Skozi mesto, razsvetljeno z raznobarvnimi lučmi, in ob obali Pacifica, ki je bil zavrt v mirno spanje, so nas odpeljali v hotel "The Canberra". Dopovedoval sem samemu sebi, da si moram dobro zapomniti prve vtise na avstralskih tleh.

Takoj pri vhodu v hotel smo prejeli tiskana navodila emigrantske informativne službe, ki poma-gam novim naseljencem v raznih težkočah. Nato so nam izročili ključke od določenih nam sob. Moja je bila v drugem nadstropju in imela številko 222. Sobica je bila tako ljubko po domače opremljena, da sem dobil občutek domačnosti, obenem pa — domotožja.

Bil je že čas za večerjo in odšel sem v prvo nadstropje, kjer je bila jedilnica ali po njihovo Dining Room. Ko sem vstopil, sem opazil poleg naših znancev s potovanja še druge goste. Prisedel sem k Majdiču in Lenarčiču in začeli smo premlevati svoje vtise ob pristanku na avstralska tla. Nas vse je najbolj dirnilo dejstvo, da smo padli iz evropske pomaldi v avstralsko jesen. Jesen v maju — to se nam je kaj čudno slišalo. Pa ni bilo druge poti kot vdati se v to novost. Nadaljnje presenečenje je prišlo, ko je Lenarčič naročil vina, pa so mu prinesli čaja z mlekom. S tem seveda niso hoteli reči, da v Avstraliji vina ni. Le to se je izkazalo, da si moreš alkoholnih pijač naročiti le v posebnih lokalih. Tretja naprijetnost je bila v tem, da se nam je zazdela avstralska angleščina precej drugačna in smo jo le s težavo nekoliko razumeli.

Ko je pristopila prijazna postrežnica in nas vprašala, kaj bi radi jedli smo vsi trije komaj spravili skupaj toliko, da nas je končno razumela. Obednica je bila polna gostov. Mi se nismo dosti menili zanje, tiščali smo se skupaj in jo rezali kar po slovensko. Tudi še potem, ko je prisedel molče k naši mizi starejši moški z gladko počesanimi lasmi in uglajenim vedenjem. Hlastno je pospravljal večerjo vase in le tu pa tam vrgele kratke pogled na nas. Končno si je obrisal prste s kosmi papirja, se nam nasmejal in nas pozdravil:

"Dober večer, fantje!"

"Dober večer!" smo mu začudeni odvrnili in ga vprašujoče gledali.

Calcutta 7, 5, 1962

Dragi p. urednik: —

Teh par vrstic Vam pišem in povem, da sem prejel 3. številko letošnjih MISLI. Bil sem jih zelo vesel. Prisrčen BOG PLAČAJ imenovanim in neimenovanim dobrotnikom za tako izdatno pomoč, ki je v MISLIH objavljena in sem jo v redu prejel. Vidim, da sta med darovalci tudi dobra Jelka Gerbec in blagi Štefan Boelckey. Iskreno pozdravljena! Kako rad bi vsem tem dobrim ljudem povedal, da so njihovi darovi ne samo predobrodošla gmotna, podpora misijonu, ampak tudi prijetno "mazilo" misijonarjevemu srcu. Podžiga k novemu pogumu in podjetnosti.

Pišem iz Calcutte — zakaj? Zdravim se!

Dne 17. aprila sem na cesti nesrečno padel s kolesom. Izogniti sem se moral neprevidnemu otroku, pa sem sam iztaknil. Zlomil sem si levo roko. Tu ostanem najbrž do začetka junija. Prav danes sem končal osemdnevne duhovne vaje, da izrabim čas. Zdaj bom pa imel nekaj tednov prisiljenega počitka. Koliko ga bo, ne vem, zakaj tudi od tu po možnosti pomagam, da gre delo v Chandernagoru naprej. Vendar je bilo treba zidanje odložiti na poznejši čas, vsaj v glavnem.

Povejte dobrotnikom, da se jih vsak dan spominjam v svojih molitvah, posebno pri sveti maši, ki je le en teden po nezgodi nisem mogel opravljati. Iskren pozdrav vsem!

Vaš v presv. Srcu hvaležni

P. Stanko Podržaj

NADALJNI DAROVI ZA MISIJONARJA

Stanko Filipčič 2-0-0; Anton Kustec St. 1-0-0; Marica Podobnik 2-0-0.

Poleg teh darov sem prejel še £ 70-0-0, ki so jih skupno darovali razni neimenovani. Tako je bilo mogoče 25. maja poslati p. misijonarju spet 75 funtov za njegove misijonske namene. Upamo, da se je srečno vrnil v svoj dragi Chandernagore in se razveselil svežega "mazila".

Bog obilno povrni dobrotnikom. Ne nehajmo še nadalje misliti na to, da smo vsi poklicani na delo za širjenje Kristusovega kraljestva na zemlji! — Ur.

INDIJA IN MISIJONI

V Indiji so imeli leta 1961 ljudsko štetje. Prebivalcev je 481 milijonov, med njimi 6 milijonov katolikanov. V nekaterih kofijah Cerkev naglo napreduje.

Katoličani imajo okoli 80 univerzitetnih kolegijev. Nekateri od teh so na zelo dobrem glasu tudi med nekatoličani in pogani. Zato je vlada sama naprosila neko redovno družbo, ki vzdržuje te visoke šole, naj svoje delovanje razširi ter prevzame še druge šole. S tem bi naredili Indiji veliko uslugo, so dostavili vladni zastopniki.

Že dolgo so katoličani v Indiji skušali odpreti univerzitetni kolegij za vzgojo zdravnikov. Težko je bilo zbrati dovolj denarja za tako veliko podjetje. Zdaj pravijo, da so imeli uspeh in bodo tako šolo kmalu odprli.

Cerkev tudi dobro ve, da je treba vzgojiti dovolj učiteljev za razne šole, nižje in višje. Le prepogosto mora duhovnik-misijonar sam biti učitelj za razne svetne predmete in se ne more posvetiti delu za spreobračanje poganov. Dostikrat že zato, ker vlada rada sprejema učitelje iz tujine, za misijonarje ni tako zelo navdušena. Katoliški škofje pa delajo na to, da bi mogli vzgojiti čim več takih domačih učiteljev, ki bi bili obenem tudi misijonarji.

"Kaj me pa tako debelo gledate? Jaz sem štaterski Janez, vi ste pa Gorenjci, če se ne motim?"

"Prav ste uganili", sem mu odgovoril ves vesel, da smo tako hitro v tej novi deželi naleteli na rojani.

Ni treba praviti, da smo se brž zapletli v pogovor in debatiranje o Avstraliji. Kakšno je življenje tu, kakšne so možnosti za človeka vredno življenje? In tako dalje. Mož nam je vedel na vse

odgovoriti in zvesto smo ga poslušali. Povedal nam je:

"Sem že deset let v tej deželi. Bil sem že dvakrat na dopustu doma, pa se vedno še rad vrnem nazaj semkaj. Privadil sem se temu življenju in kar dopade se mi", nam je vneto zagotavljal.

(Konec v prih. številki)

OTOK CVETOČIH ČEŠENJ

Misijonar Vladimir Kos:

(Neke vrste pismo za MISLI iz Japonske)

SAJ POVSOD CVETIJO ČEŠNJE IN TO SPOMLADI. A pri nas, v severovzhodnem predmestju Tokia, se takrat vse spremeni. Zdi se, da so uboge deske naše lesene hiše v praznični obleki in da je po navadi sivo-belkasto nebo naenkrat zlato-rožnato.

Žene in deklata naše uboge mestne četiri si nadenejo skrbno shranjeno ali pa izposojeno obleko — kimono. A ta beseda se nanaša prav za prav tudi na moško odelo. Možje si vzamejo čas in sake — riževu precej grenko japonsko žganje — gredo plesat in vseljačit bolj za rob mesta, plešejo in vese-ljačijo pod cvetočimi češnjami, ki se nanje smehljajo.

Na našem misijonskem dvorišču stojita dve češnji v polnem cvetju, a plesati se pod njima ne da, ker tla pokriva beton in pravega naravnega ozadja ni. Le še več betona, domnikov, streh, ograj skladiščnih zidov in prahu.

Otok cvetočih češenj nas imenujejo, a to je treba razumeti v zelo širokem smislu. Na jugozapadu cvetijo češnje že v februarju in marcu, pri nas na vzhodu okoli 7. aprila, dostikrat prav za sveti teden in veliko noč. Na severu — v Hokkaido — pa šele pozno v maju. Toda ko pade zadnji rožnat cvet na tla, kmalu ugasnejo tudi ostale vesele barve, ker je podnebje ali neznansko vroče ali pa mrzlo in deževno. Tedaj so naše barve najbolj podobne živo - zelenemu, rjavemu, žoltemu in sivo-modremu.

Izjeme samo potrjujejo. Eno uro od naše naselbine z električnim vlakom proti morju je razkošen vrt z nad 2000 vrstami vrtnic, ki cvetijo v maju in juniju. Kako so čudovite! Pridite jih pogledat! Nehote se človek med njimi spomni na nebesa, kjer je vsak zveličani krasno popoln, a vendar se drug od drugega razlikujejo. Kolikor bolj ljubimo Jezusa v tem življenju, toliko bolj bomo žareli v večnosti — s čisto osebno, posebno lepoto in lučjo.

Japonci imajo češnjeve cvetove radi, ker ne gnijejo, čeprav padejo v prah in blato. Kakor da bi na tihem tudi sami hrepeneli po nestrohnjenju, po osvoboditvi iz gnilobe telesa in duše. Glejte, ne prosim za denar — čeprav vsak penny z veseljem sprejmem — molitve prosim, ki more osvajati srca in jih rešiti gnilobe in greha.

Japonska ženska "narodna noša" — kimona. V njej sta nastopili pojapončeni Slovenki na misijonski tomboli v Argentini

Včasih kdo reče: Zakaj tako prosiš molitve? Reci jim, da potrebuješ dolarjev in funtov, s temi se da nekaj napraviti, popraviti, graditi. A kaj koristi hiša, ki je Gospod ne blagoslavlja? Še za tajfun ni dobra in za požar. Kjer je molitev temelj, je zgradba trdna in dobro drži, čeprav se v septembru s potresi maje, s tajfunom ruši in s požarom ob vsakem letnem času vrne v prah. Razlog je ta: Kjer je božji blagoslov, nam stvari služijo v dobro kot ugaja božji Previdnosti. Kadar se po naravnih zakonih vrnejo v zemljo, nam Bog pripravi drugo sredstvo za dosego cilja. Tistim namreč, ki ljubijo Boga, vse služi v dobro — pravi sveto pismo, najlepše pismo, ki ga je kdaj pisala človekova roka.

Otok smo in češnje nam res cvetijo. Drugače smo pa ljudje kot povsod po svetu, kjer bivajo — pogani. Grenak kot japonsko žganje je pogled na cvetoči otok, ki ne pozna Boga ali ga noče poznati. Bog pri tem ničesar ne izgubi — izgubi pa zato toliko več cvetoči otok. Bog nam je vsem blizu, lepota cvetočih češenj ga glasno izdaja — a slepi smo, dokler nam On sam ne odpre oči. Ni prisiljen to storiti, toda naša ljubezen nas sili, da ga prosimo, naj stori to tudi v naši ubogi mestni četiri velikega Tokia.

Ako bi ne imeli take ljubezni, kako bi se zanimali za neznane ljudi, ki nas drugače nič ne brigajo? Ta naša ljubezen je dar Onega, ki je postal človek za rešitev tistih, ki se zanj ne brigajo. Dal nam je ljubezen v oči, da vidimo, v uho, da slišimo, v srce, da čutimo — bedo bližnjega, čeprav pogana.

Ne prosim torej ne dolarjev ne funtov. Molitve prosim. Ta nič ne stane. Ali pa morda prav ta največ stane in je zato največ vredna. Srce samega Boga nagne, da se skloni prav do naše uboge mestne

četrti, stisnjene med tovarne, skladišča in kanale, ter nežno pokliče brivca na oglu ulice, ženo, ki ji je mož pobegnil, mladeniča, ki že dolgo misli na samomer.

Da, take in podobne pokliče in se ga oprimejo. Kako jih pokliče v teh okoliščinah, da ne preslišijo Njegovega klica, ko jih je tudi poprej na neki način klical, pa ga niso slišali — to je res posebno božja skrivnost vsepovsod, nič manj na Otoku cvetočih češenj.

SLOMŠKOVA ZLATA PRAVILA za življenje:

Lepa je brata in sestre ljubezen,
grešna prijaznost pa strašna bolezen.

Moli in delaj, da pošteno se živiš,
moli in delaj, da nebesa pridobiš!

Čedno branje, lepo znanje: srečnega te to stori:
Slabo branje, grdo znanje: te gotovo pogubi.

Vsako pridno dobro delo bo plačilo tam imelo;
le kdor dela dobro rad, bo v nebesih tam bogat.

Le nebes je treba najpoprej iskati,
Bog vam hoče drugo za navrhek dati.

Siromaku če rad daruješ, Bogu ti posojuješ,
Bog sam postane tvoj dolžnik, bo dobrotni tvoj
plačnik.

Sreča v vsakem stanu je doma,
pa le zvestoba nam jo da.

Slaba navada se lahko premaga,
če le poboljšanje se ne odlaga.

Iz življenja gre od tod v dolgo večnost dvojna pot:
Prva pot nedolžnosti, druga pot spokornosti.
Ako prvo izgubiš, glej, da druge ne zgrešiš.

Kdor v božjem zavetju prebiva,
med samimi levi mirno počiva.

PET NADALJNJIH LET ZA DJILASOVE GREHE

DJILASOVI GREHI V LETU 1962 so se začeli takoj s 1. januarjem in sicer v Rimu. Laški list TEMPO PRESENTE je objavil tisti dan Djilasovo črtico "La Guerra". Vsebina je taka:

Oče in mati iz vasi prideta na fronto z mitvaško krsto, da v njej odpeljala domov na pokop sina, ki je baje padel v boju. Dva druga sina sta izgubila v vojni že poprej. Nekako uredita vse in odpeljeta krsto. Na povratku je treba čez veliko reko in sicer z brodom. Komandant broda, neki major, zahteva, da se krsta odpre. Starši moledujejo, major ostane neizprosen. Ko krsto odpro, je v njej sin — živ. Major ga ukaže ustreliti. Po-

drejeni vojak hladnokrvno izvrši povelje, krsta sme naprej in starši sedaj res lahko sina pokopljejo...

List TEMPO s to črtico je mirno prestopil mejo Jugoslavije in šel med ljudmi iz rok v roke. Po dveh mesecih se je komunistom posvetilo, da Djilas s to črtico meri na partizane in je s tem "oklevetal" osvobodilno borbo svojih lastnih pristašev. Djilasa so ozmerjali, IL TEMPO prepovedali dobivati preko meje.

Kmalu nato se je razvedelo, da so ameriški listi prinesli odlomke iz bodoče knjige "Razgovori s Stalinom", ki jo je Djilas iztihnopal v tujino. Spet je Djilas svoje tovariše "oklevetal". Zdaj pa tako zelo, da je sledila aretacija, sodišče, obsodba, zapor. Tako imajo oni Djilasa zaprtega, svet pa njegovo knjigo odprto.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Slomškova šola v Leichhardt

Naši otroci so sodelovali na proslavi materinskega dneva. Naučili so se ljubko pesmico in jo zapeli. Vsako kitico je en otrok najprej deklamiral, potem je sledilo petje s spremljevanjem klavirja.

Deklica Vesna Jazbec je povedala prvo kitico:

**Kaj bi le tičica, tička vesela?
Kot moja mamica tička ni pela!**

Deček Branko Koblar je povedal drugo kitico:

**Kaj bi le zvezdice zlatega soja?
Lepše oči ima mamica moja!**

Deklici Ivanki Ritlop je pripadla tretja kitica:

**Kaj bi le zemski krog? Vsak ga premeri.
Nihče pa mamici srca ne zmeri!**

Nato so vsi otroci isti besedilo skupno zapeli. V našem oddelku Slomškove šole imamo tudi že dva minsitranta, ki redno služita sv. mašo vsako tretjo nedeljo v mesecu v Leichhardt. To sta Franci Mugerli in Branko Koblar. Na cvetno nedeljo jima je priskočil na pomoč Štaničev Albert, ki je nosil križ pri procesiji. Tudi Matijček Kenda bi bil rad ministrant, pa je še premajhen. Če bo priden, bo nekoč ne samo ministrant, še kaplan bo!

Otroci Slomškove šole v Leichhardt pozdravljajo one v Cabramatti in Melbourne.

P. Odilo.

Slika kaže hišnega tiča Rudija v hostelu p. Bazilija. G. Slapšak ga je hotel odnesti, da bi ga pokazal svojemu župniku Msgr. Omanu, pa se mu ni posrečilo

S P I S

Kaj bi najrajši imela

Jaz bi najrajši imela kolo. Kolo bi me velikokrat razveselilo. S kolesom bi šla obiskat mojo prijateljico Marijo in druge prijateljice. Velikokrat bi se peljala na sprehod. Kadar me moje prijateljice pridejo včasih obiskat, bi se lahko poigrale z njim. Kolo je tudi koristno pri hiši, ker mama včasih potrebuje kaj nujnega iz trgovine. S kolesom se pride hitreje. Pa tudi nositi ni treba težko. Torbico kar natakneš gor in se pelješ. Upam, da se bo kaj kmalu moja želja uresničila.

Margaret Vekar, učenka slovenske šole v Melbourne.

JOŽEK IN MAMA

(Drobna igrice za slovensko šolo)

Jožek (si tišči želodec): Mama, daj mi kos potice!

Mama (odkima): Ne slišim.

Jožek (bolj glasno): Mama, pravim, da mi daj kos potice!

Mama: (tudi bolj glasno): Pa sem ti že povedala, da ne slišim.

Jožek: (močno zavpije): Lačen sem, sem rekel.

Mama: Le kriči. Jaz sem zmerom bolj gluha. Če si lačen, ne morem pomagati.

Jožek (se domisli in spet tiho reče): Mama, lepo prosim, daj mi kos potice.

Mama: A tako! To sem pa dobro slišala. Na, tu imaš kos potice.

Jožek (plane po potico in hoče takoj v usta z njo. Mama ga zgrabi za roko.)

Mama: O, le malo počakaj. Kako boš pa zdaj rekel?

Jožek: Lepa hvala, draga mama!

Mama: Tako je prav. Zdaj pa le jej, da ne boš lačen.

"KDO GA JE PA USTRELIL?"

VPLIVEN AMERIŠKI SENATOR JE POVEDAL nasledno zgodbo:

Štiri leta star deček je zvedel, da mu je umrl stari oče, prileten mož. Deček je ob novici nekoliko pomislil, potem vprašal:

"Kdo ga je pa ustrelil?"

S tem se ta kratka zgodba konča. Njen pomen je senator razložil tako:

"Ameriška televizija kaže vsaj dvestomilijonkrat na teden umore, nasilje in spolnost. V mnogih družinah vse to gledajo tudi otroci v najnežnejših letih. Tako tudi omenjeni deček. O življenju in udejstvovanju človeka na svetu nimajo drugega pojma, edino televizija jim ga posreduje. Nasilje, umori, zločini vseh vrst. Deček si ni mogel misliti, da bi kdo umrl, kot pravimo: naravne smrti. Odtod njegovo vprašanje: Kdo je deda ustrelil?"

S svojo zgodbo in njeno razlago je senator skušal opozoriti ameriško javnost, zlasti očete in matere, na nevarnost, ki tiči za otroke v televiziji. Ta nevarnost seveda ni v televiziji kot taki. Začne se, če je otroku dovoljeno gledati vse, kar doteka v hišo po njenih "kanalih."

Zavedamo se, da televizija sama na sebi ni ne dobra ne slaba. Odvisi od tega, kako jo ljudje uporabljajo. Nekako tako kot denar ali prosti čas. Koliko dobrega, koliko slabega lahko napraviš z enim in drugim!

X X X X X

Televizije se je polastilo trgovstvo — business. Vsako trgovsko podjetje dela za dobiček. Denar, denar! Dobro ali slabo, poučno ali prismojeno, vzgojno ali pohujšljivo — samo da bo "privlačno" in bodo ljudje gledali. Vse tako se "izplača." Človek je po svoji izkvarjeni naravi nagnjen k temu, da rajši gre za slabim kot za dobrim. Vsak kramar ve, da se bolje "izplača", če ponujaš za človekovo telo snažno blago, za dušo pa — umazano...

Krivde ne mislimo valiti na televizijo. Tudi nima pomena svariti pred njo. Prišla je, udomačila se je, kdo jo bo odpravil? Tisti, ki so jo iznašli, niso dejali, da je televizija samo za umazanijo na svetu.

No, saj tudi res ni. Poleg omenjenega ameriškega senatorja so na delu še druge sile, ki skušajo na televizijo spraviti čimveč dobrih reči. Uspeh je pa odvisen od sodelovanja ljudi, ki televizijske aparate kupujejo in pred njimi posedajo — včasih dolgo ure.

Kljub vsemu: Marsikaj, kar je dobro za odrasle, ni dobro za otroke. Odrasel človek pozna življenje iz lastne izkušnje in se ne da lahko prevariti pri-

zorom na televiziji. Otrok lastnih izkušenj nima. Televiziji verjame.

Tudi pred dobrimi filmi, kolikor jih pač je, naj bi otroci ne sedeli po ure in ure. Nemci pravijo televiziji "Nervenumhle" — živčni mlin, ki drobi živce in jih melje. Verjetno je kar prav ukrenil tisti družinski oče, ki je izjavil pred zborom vzgojiteljev: Jaz svojim otrokom dovolim gledati televizijo samo pol ure na teden!

Zelo dober nasvet je dal neki družini vzgojitelj, ko so ga vprašali, če jim svetuje nabavo televizijskega aparata:

"Če imate v sebi toliko moči, da boste za svoje otroke skrbno izbirali predstave, kupite televizijo. Ako te moči nimate, porabite denar za kaj drugega!"

X X X X X

Pred časom so ljudje ob pojavih "mladostnih zločinov" kazali na kino, pohujšljive knjige, slikanica in umazan tisk sploh. Dandanes se je tem rečem (ki bi bile lahko prav tako dobre kot so doslikrat slabe) pridružila televizija. Marsikak mladostni zločinec je že postal njena žrtev. In bi bilo ra mestu vprašanje:

"Kdo ga je ustrelil?"

In bi moral biti porazen odgovor:

"Oče in mati, ker sta mu pustila gledati—vse!"

P A M E T N O !

I. Burnik

*Z bunko na glavi
so ga našli kraj ceste
v travi.
Bilo je polno krvi.*

*"Veste,
nikoli poslušal me ni,
prehitro je vozil.
Če sem mu kdaj: PAMETNO! rekla,
se v strahu pred nesrečo ni zgrozil.
Zdaj ima — naj leži."*

*"Oh, oh,
kako mu je glava otekla!
Jezus, moj Bog,
da vsaj umrl ne bi!"*

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 17. junija — praznik Prsv. Trojice —
Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30. Popoldne procesija v Manlyju.

Nedelja 24. junija — sv. Janez Krstnik —
St. Patrick, Sydney, ob 10:30.
Villawood, Gurney St., ob 10:00.

Nedelja 1. julija — praznik presv. Krvi —
Blacktown ob 11.

Nedelja 8. julija — **St. Patrick, Sydney**, ob 10:30.

Nedelja 15. julija — **Leichhardt**, (sv. Jožef) ob 10:30.

PROCESIJA SV. REŠNJEGA TELESA

Kakor vsako leto, se bo tudi letos vršila v **Manlyju** na prostorih semenišča. Toda letos bo to v **nedeljo pred praznikom**, ki pade na četrtek 21. junija.

Torej se letos vrši procesija v **nedeljo 17. junija**. Slovenci se bomo uvrstili v procesijo zopet kot posebna skupina pod lastnim banderom in slovensko zastavo.

Zbirališče od 2 — 2:30 na **Vivian St.** kot doslej vsako leto.

Tisti, ki nimate svojih vozil in ste navezani na javni transport, si zagovite prostore na avtobusih župnije, kamor spadate.

Ko dospete na prostor v **Manlyju**, poiščite slovensko skupino na **Vivian St.** in se ji pridružite.

Kar najlepše vabljeni vsi, ki se vam je mogoče procesije udeležiti. Saj je to ena najlepših verskih manifestacij sydneyjske nadškofije in g. kardinal močno želi, da bi bile narodnostne skupine številno udeležene.

Skušajmo se Slovenci prav lepo izkazati!

ROMANJE V ROOTY HILL BILO PREKRASNO

Ves program je bilo mogoče točno izvesti. Na povedan dež je počakal na noč, okoli 200 romarjev je najprej občudovalo lepi kraj s krasno cerkvijo in hišami zavoda za ostarele. Točno ob času smo se uvrstili v procesijo, vkorakali v cerkev in jo kar napolnili. Ob goreči molitvi in močnem petju smo vztrajali med pridigo, petimi litanijami in sv. mašo.

Potem so nam v dvorani dobre sestre skrbno postregle in p. Odilo je pokazal številne slike iz Amerike in Slovenije. Bila je že prava tema, ko smo se končno razšli — vsi zares veseli in zadovoljni. Vsem: na svidenje prihodnjič!

MOLITVENA ZVEZA SLOVENCEV

(Nov mesečni namen)

Molimo za božje razsvetljenje vsem tistim, ki delajo za dušni in telesni blagor naroda v domovini, zamejstvu in emigraciji. Le tako bomo mogli doseči program, ki ga je lani izrazil častiljiv slovenski prelat na Primorskem: "Da bi naše ljudstvo ne samo krščansko verovalo, ampak tudi res krščansko živelo! Saj tako majhen narod nima v sedanjih razmerah druge zaslombe kot tisto, ki je v njegovi lastni verski in moralni vrednosti. Samo globoko verno in moralno čisto ljudstvo zmora zdravo odporno moč proti sovražnim silam. . . Materializem, brezboštvo — to dvoje nas ne bo rešilo, pač pa pogubilo!"

IZ POPOTNE TORBE

Dr. Ivan Mikula

V PERTHU, W.A. so konec meseca aprila odpotovali z ladjo "Sydney" v Evropo Frank Lunde: z ženo Mili in hčerko Mary. Želeli so obiskati svojo rojstno domovino. Kar 17 družin se je zbralo v novi, čudovito lepi pristaniški postaji Fremantla, da vzamejo slovo od priljubljene družine. Ko se Lundrovi po 30 letih naporenega dela vračajo domov na počitnice, jim vsi želimo srečno pot in vesel povratek v novo domovino. Naj se naužijejo lepot Slovenije in drugih krajev, koder jih bo vodila pot in koder bo brzel z njimi avstralski voz, ki plove z njimi čez morje. Pianistka Mary, ki z mnogimi uspehi in nagradami prednjači na glasovirju v Perthu, naj tudi Slovence doma očara s svojo blagodonečo umetnostjo.

V DICKSONU, A.C.T. je bil v novi župniji sv. Brigide dne 13. maja prvi slovenski krst. Botra Ivan in Vera Urh sta prinesla h krstnemu kamnu 10 dni staro hčerkico Cvetka Faleža in Ade r. Velan. Deklica je dobila ime Vivien Marta. Krstitelj je prišel nalašč za to slavnost iz Sydneya — ta, ki o tem poroča.

Samo teden po krstu se je Faleževa družina vkrcala na najmodernejšo prekoceansko ladjo "Canberra". Preko Pacifika, skozi Panamski prekop in preko Atlantika jih je obljubila privedi v London. Od tam se bodo obrnili na evropski kontinent in ga prevozili vse do rojstnega doma na Štajerskem in v Istri. Naj jim počitnice v krogu njihovih dragih izpolnijo vse želje hrepenečih src. Po novem letu naj se pa srečno vrnejo na isti ladji zdravi in zadovoljni skozi Suez in preko Indijskega oceana v še lepšo prestolnico Canberra, ki jo tudi Faleževa družina pomaga krasiti. Saj so najlepša dika vsakega kraja dobre krščanske družine.

V O'CONNORJU, A.C.T. so doživeli za priseljence v Avstraliji bolj redek jubilej. Ivan Ronko, doma iz Pazina, je sredi svojih mladih družin, ki so šele tri leta tu, slavil 75letnico življenja. Domači in prijatelji so se zbrali, da se poveselijo z dedkom Ivanom, ki je duševno svež in telesno čil pripovedoval, da je bil njegov oče še pri dosti boljšem zdravju, ko so ga, 81 letnega, v vinogradu ustrelili nemški vojaki. Poročevalec je daroval za slavljenca zahvalno sv. mašo v Dicksonu, družina Mančkoč je pa priredila slavnostni zajtrk. Jubilantu želimo še dolgo vrsto zdravih in zadovoljnih let.

V AINSLIE, A.C.T. je družina Ivana Kopiča k otrokom Tabo in Nelka dobila nov prirastek — priseljenski. Polsestra ge. Slave Kopic, mlada Franca Doberšek, je dospela iz Celja in se nastanila pri njih. Je pa še nekaj drugih novih priseljencev v Canberri — Francki in vsem drugim takim naj bo izrečena prirastna dobrodošlica z vzklikom: Bog daj srečo v novi domovini!

V SYDNEYU je zasijala prva družinska sreča zakoncema Romanu Reja in Marti r. Ambrožič. Njena prvorojenka je prejela sveti krst v cerkvi v Croydonu dne 26. maja in ji je ime Elizabeta Marija. Po tukajšnjih zastopnikih sta ji botrovala iz Rima Elvira Reja, iz Gorice pa Ivan Ambrožič.

V BLACKTOWNU je istotako osrečil prvorojenček zakonski par Alojzija Kovačiča in Julije r. Bedič. Krstili smo ga v nedeljo 3. junija in mu dali ime Alojzij Anton. Botrovala sta Ludvik in Marija Gašpar.

NATURALIZACIJA ali prevzem avstralskega državljanstva je, kot znano, precej bolj preprosta kot včasih. Vse polno nekdanjih vprašanj in odgovorov je zdaj črtanih. Zato je pa tudi vedno več vlog za državljanstvo od tistih, ki so tu nad štiri leta. Skoraj vedno so med prejemniki državljanstva, ko se delijo dokumenti, tudi vsaj pozamezni Slovenci. Tako je bilo zadnje dni v maju tudi v mestni dvorani v Parramatti, kjer je ga. Zofija Hrast postala nova državljanka, v mestni dvorani Waverley Peter Oitzinger, v sydneyški pa Jože Medved in — dr. Ivan Mikula. (Čestitke! — Ur.)

WOLLONGONG! — SYDNEY TE OBIŠČE — WOLLONGONG!

V soboto 7. julija 1962 ob sedmih zvečer

MUZIKANTJE ali godci — deset jih bo, zato bo nekaj slišati.

PEVCI — moški zbor — tucat krepih grl-pri poje k vam.

TRIJE TIČKI — rokomavhi in lumpje — bodo tudi prišli — in zaigrali veselo na odru. —

Gostilničar JARM bo z njimi — ob njem in z njim gospa Špela. — Gospod sodnik s spremstvom bo tudi tam — kdo drug naj bi sodbo pisal TREM TIČKOM?

VSE TO IN TAKO bo tam — in tam bo tudi VES SLOVENSKI WOLLONGONG! Wollongong in okolica! —

Kaj bi ne bil, ko mu ne bo treba še isti večer — nazaj v oddaljeni Sydney. — Torej NA

SVIDENJE! ZAČNE SE točno ob 7. zvečer. PIONEER dvorana — Church Street.

Izpod Triglava

GORIŠKI NADŠKOF AMBROSI se je odpovedal nadaljnjemu škofovanju in se želi vrniti v samostan h kapucinom. Za vzrok navaja starost in bolehnost. Goriški nadškofiji je načeloval 11 let in skušal biti pošten tudi napram slovenskim vernikom. Ob raznih priložnostih jim je spregovoril v njihovem jeziku.

PRIMORSKI DNEVNIK, znano titovsko glasilo onstran meje, redno objavlja program slovenskih oddaj na tržaškem radiu. Nič pa ne omenja verskih oddaj ob nedeljah in tudi ne govorov velikega narodnjaka in odličnega učenjaka monsignorja Ukmarja. To je zato, "da se ne umaže", pripominja k temu Katoliški glas v Gorici.

GORIŠKI SLOVENCi tudi radi romajo. Ne tako kot sydneyški, ki si poiščejo svoj romarski kraj kar v Sydneyu ali vsaj v bližnji okolici. Goričani romajo daleč, letos na primer v Assisi na grob sv. Frančiška Asiškega.

ŠTEVILO SLOVENCEV v Italiji bi Italijani seveda radi zmanjšali in vsaj na papirju so to že večkrat storili. Tržaški "Popolo Giuliano" je zadeno ocenil tako: Na Tržaškem je še 32.000 Slovencev, na Goriškem okoli 15.000, Beneške Slovenije pa ni več, ker so ondodni prebivalci, potomci davnih Slovencev, že popolnoma asimilirani in se ne ločijo od pravih Italijanov... Saj je še čudno, da priznajo v teh "Benečanih" vsaj slovensko kri!

STARA GORA pri Čedadu, znana božja pot beneških Slovencev in Furlanov, se je zadnje čase zelo modernizirala. Lepa avtomobilska cesta vodi do svetišča, nova gostišča so nastala okoli cerkve, pa tudi cerkev sama je vsa prenovljena. V preteklem letu je med drugimi romarji pohitelo k Mariji na Staro goro 160 zaročenih parov, ki so želeli na Gori prejeti zakrament sv. zakona. Seveda pa poleg romarjev hodijo na Goro tudi letoviščarji, ki kljub velikemu in lepemu poslopu — cerkve ne vidijo.

O NOVEM KATOLIŠKEM DOMU v Gorici so molčali laški dnevniki, pač pa je prinesla tiskovna

agencija "Italia" dostojno poročilo, kjer se bere med drugim: "Katoliški Slovenci imajo namen okrepiti svoje organizacije, da bodo bolj in bolj predstavljali vrednost demokratične izbire pred komunizmom in vodili slovensko etnično skupnost po načelih, ki so osnova zapadnega sveta. Eno sredstev za to delo so kulturni Domovi, ki jih ima slovenska katoliška skupnost. Demokratični Italijani žele, da bi bilo to delo Slovencev bolj in bolj uspešno. Katoliški dom v Gorici, ki so ga pretekli mesec odprli v navzočnosti nadškofa Ambrosija in prefekta Nitrija, predstavlja središče in žarišče demokratične usmerjenosti in je jamstvo za samostojni razvoj slovenske skupnosti v okvirju italijanske demokratične države."

"KAJ JE PRAVZAPRAV MISIJON? Mlajši rod tega skoraj ne ve več, ker ga še nikoli ni doživel. Ves čas misijona bodo po cerkvah govorili. V vseh cerkvah ob isti uri in o isti stvari. Govorili bodo zjutraj ob pol devetih, zvečer pa ob šestih in osmih. Pred govorom bo vedno sveta maša." — Tako je pisala **DRUŽINA** v svojem oznanilu misijonov po ljubljanskih cerkvah, o katerih so **MISLI** že pisale.

SLOVENSKO MORJE se razteza, ob istrski obali v razdalji 42 km. Ob njem ležijo mesta Koper, Piran, Izola in Portorož. Ta mesta so zdaj že skoraj popolnoma slovenska, ker so se Italijani izselili, priselili pa mnogi Slovenci iz notranjosti domovine. Nastala so nova podjetja, gradijo se hoteli in vedno več turistov prihaja na počitnice. Koper je že mednarodno пристanišče, v Piranu je ladjedelnica in slovenska pomorska višja šola. Piran je tudi sedež slovenske trgovske mornarice, ki ima ime "Splošna plovba". Upostavila je linijo Koper — New York. Nastala so trenja med slovensko Splošno plovbo in jugoslovansko **JUGOLINIJO** na Reki in podobnimi podjetji v Kotoru in Dubrovniku. Počasi so se le prikopali do nekakega "sožitja".

"NAPREDUJEMO in z napredkom se postavljamo pred tujci. Doma se pa najbolj pozna napredek v naraščanju cen. Te dni so zopet podražili kruh. Ta napredek je jako boleč. Pa tudi pri drugih rečeh. Kupil sem čebulo, ki jo je težko dobiti. Plačal sem 190 din za kilo, dočim je krompir po 100 din". — Tako in podobno vedo povedati pisma iz tednov pred veliko nočjo 1962.

Misli, June, 1962

Poročilo o dejavnosti društva

ZADNJIČ SMO ZAPISALI, da morajo naše prireditve poleg zabave imeti tudi vzgojni pomen. Upajmo, da nam je to že nekoliko uspelo. Dne 5. maja smo se zbrali v Palings dvorani in videli, kaj zmorejo naši najmlajši. Skoro bi jim naredili krivico, če bi o tem nič ne napisali.

Spored je bil kar pester. Tako vsaj trdijo vsi, ki so se udeležili naše proslave za materinski dan. Najprej je predsednik v izbranih besedah predstavil slovensko mater. Nato je mala Milena Fretze v narodni noši ljubko deklamirala pesem Mamica moja. Za njo je Lilika Roj zapela tri pesmi in zdi se nam, da je prav ona žela največ odobravanja. Romana in Sonja Cvetkovič sta na klavir in kitaro zaigrali že kar težke skladbe. Tudi Miro Božičević je s svojo harmoniko dokazal, da obvlada svoj instrument zelo dobro. Nič manj ljubka ni bila s svojimi pesmimi Zdenka Klemenc, učenka Slomškove šole v Cabramatti, in je žela prav veliko ploskanja. Višek programa je bil ples LABODEK, ki ga je prav mojstrsko izvedla Lilika Clemente kot prava baletna plesalka.

Za zaključek so zapeli še učenci obeh Slomškovih šol nekaj pesmi pod vodstvom p. Odila in ob spremljevanju pianista g. Klakočerja. Nato so vsi otroci prejeli rdeč nageljček in vsak ga je pripel na prsi svoji materi.

Na tej prireditvi smo imeli čast pozdraviti v svoji sredi č.g. Julija Slapšaka, nepričakovanega ljubega gosta iz Severne Amerike. Predsednik ga je pozdravil in naprosil za nekaj besed. Tako nam je gospod sam povedal, odkod je in kam je namenjen, kar smo z užitkom poslušali. Dejal je, da je za kaplana že dolgo let pri slovenski fari sv. Lovrenca v Clevelandu, pa je prišel na svojem potovanju okoli sveta k nam skoraj naravnost iz Slovenije, zdaj se pa vrača nazaj v Cleveland. "Ker smo ravno na materinski proslavi", je dejal, "naj omenim, da sem tudi jaz obiskal svojo mamo, hočem reči, obiskal sem njen sveži grob, s cvetlicami obdan..." Povedal nam je še nekaj zanimivosti s svojega potovanja in z laskavimi besedami pohvalil našo novo domovino Avstralijo.

Doživeli smo res prijeten večer in se razšli v upanju, da se še snidemo k podobnim lepim prireditvam.

Toliko torej za ta mesec. Naj še omenimo še prihodnje prireditve, ki jih imamo v načrtu v isti dvorani: 26. julija bo (zaprlo) KRESOVANJE — dne 6. oktobra Slomškova akademija — 1. decembra Miklavževanje — 31. decembra Silvestrovanje.

Podrobnosti bomo sporočili pozneje in pravočasno. Že zdaj pa vsi vljudno vabljeni. — Odbor SDS.

Naslov: 9 Simmons St.,
Enmore, NSW

Telefon:
51-81-24

SLOVENSKI KROJAČ!

Izdelujem po vašem okusu:
poročne obleke, vse vrste moških oblek, ženskih kostimov, plaščev, hlače i.t.d.

Blago uvoženo

Iščem tudi krojaško pomočnico.

Martin Janžekovič
54 Australia St.,
CAMPERDOWN, Sydney.

SLOVENCEM V VICTORIJI

SE PRIPOROČA

Paul Nicolitch

PHOTO "OK"

108 GERTRUDE ST., Tel.: JA 5978
FITZROY, N. 6 MELBOURNE

Avstralske Slovenije

VICTORIA

HVALEŽEN BOM OSTAL STARŠEM

Martin Pirc, Fawknor, Vic.

KONEC MARCA JE ROŽICA, moja žena, pripravljalna večerjo, pa se pri tem vrezala v palec. Soseba jo je peljala k zdravniku, ki je naročil, naj se vrne naslednji ponedeljek. Ker nimava avta, sem jo odpeljal na kolesu. Srečno se pripeljeva v Coburg in dr. A.N. Carter je pohvalil zdravljenje prsta, česar sva bila oba z ženo jako vesela. Prst se je lepo zaraščal.

Na povratku sva kolesarila že po ponoči in seveda sva imela luči spredaj in zadaj, kakor pač mora biti. Vozila sva na levi strani in gotovo najmanj pol metra od ceste po zemlji in pesku. Pogovarjala sva se, vendar vozila zelo previdno. Že sva bila blizu kraja Cangaroo, ko naju od zadaj udari avto, potem pa nič več ne vem.

Ko sem prišel k zavesti, sem ležal v postelji, okoli sebe sem pa videl več zdravnikov in bolničark. Zelo sem ugibal, kaj se je moglo zgoditi. To sem hitro ugotovil, da se mi nezgoda ni pripetila pri delu. Polagoma mi je prišlo v spomin, da sva z Rožico kolesarila od zdravnika. Kaj je z njo, nisem mogel vprašati, samo po glavi se mi je pletlo vse mogoče.

Naenkrat so mi bili pred očmi starši. Oče, bratje in sestre že davno počivajo v hladni zemlji, le draga mama še živijo. Daleč od mene so. Ko bi vedeli za to mojo nesrečo, kako bi jim solze zalile obraz! Bolje je, da nič ne vedo. Ko bom spet zdrav, bom pisal in, povedal, kako je bilo, pa poudaril, da je spet vse dobro.

Spet so se mi misli obrnile k Rožici. Le kaj je z njo, ali ve, kje sem in kako mi je? Med ugibanjem zapazim, da stoji poleg mene duhovnik. Vpraša me, če sem katoličan. Pritrdim in — zdaj že lahko govorim! Podeli mi svete zakramente in jaz se bolj in bolj počutim. Vpraša me, če želim duhovnika svojega jezika. Pritrdim. Res ni bilo dolgo, ko

zagledam ob postelji nasmejan obraz patra Bazilija. Kako sem bil srečen, bo razumel samo kdo, ki je bil že sam v takem položaju. Takoj mi je prišlo na misel, kako je bilo pred tremi leti, ko sva z ženo prišla v Avstralijo. Samo štiri dni sva bila v Bonnegili, pa naju je že p. Bazilij poklical od tam in nama ponudil dobro roko.

Ko je pater odšel, sem razmišljal o njem, kako je zaposlen in da najbrž ne gre od mene k večernemu počitku, verjetno ima še delo. Saj je toliko nas, ki imamo vsak svoje želje in prošnje do njega, pa vendar zmerom vsakemu pokaže vesel obraz. Bog živi našega duhovnega pastirja!

Končno je prišla Rožica. Videl sem, da je tudi ona dobila precejšnje poškodbe. Šivi po obrazu, šivi na nogi, druga noga v mavcu. Vseeno me je odslej vsak dan obiskala, vem, da težko. Zdravila se je pa hitreje kot jaz in tudi pred menoj zapustila bolnico.

V tej sobi, ki je imela št. 27, sem bil popolnoma sam, razen kadar sem imel obiske. Še je prišel p. Bazilij in dosti drugih prijateljev. Celo iz Canberre me je obiskal rojak iz sosednje vasi, Ivan C. Hvala vsem, posebno družini, ki je sprejela Rožico, dokler se nisem tudi jaz vrnil.

Zelo sem želel, da bi mogel velikonočne praznike obhajati že doma, pa ni bilo mogoče. Za zadnja dva tedna so me premestili iz Royal Hospitala v collingwoodsko bolnico. Bilo je vsega dosti, televizije, svobode postrežbe. Vendar sem si želel samo — domov, domov! Kako srečna bo ta pot, ni mogoče povedati.

Med tem pričakanjem sem se živo zavedel, koliko dolgujem svojim staršem. Dali so mi tako trdno vero v Boga in Marijo, da je močna čez vse in roma z menoj, koderkoli hodim. Ta živa vera mi je tudi pomagala, da sem vse posledice opisane nezgode vdano in mirno prenašal. Hvaležen jim bom ostal vse do konca dni.

Zdaj sva z Rožico spet skupaj in doma, hvala Bogu!

Lepe pozdrave patru Baziliju in vsem ljubiteljem naših lepih MISLI!

KAJ JE V 'MISLIH'

lepo za avstralsko oko?

(Iz urednikove bahaške torbe)

V AVSTRALIJI OBSTOJI ORGANIZACIJA, ki sliši na ime: CATHOLIC PRESS ASSOCIATION OF AUSTRALIA AND NEW ZEALAND. Ime pove, kaj je: Vsi katoliški uredniki teh dveh dežel so v njej včlanjeni — razen tistih, ki urejamo katoliške liste v neangleških jezikih. Zakaj mi nismo, res ne vem.

Zgoraj označena organizacija ima vsako leto zborovanje ali konvencijo, ki traja tri dni. Letos — od 8. do 11. maja — so zborovali prav tu, kjer je zdaj uredništvo MISLI, v hiši duhovnih vaj, Point Piper. Urednik MISLI je obenem hišni kaplan za Frančiškanske Marijine Misijonarke, ki imajo hišo duhovnih vaj v oskrbi. Tako je prišlo, da sem se tudi jaz, urednik MISLI, udeleževal zborovanja, čeprav samo kot gost.

Na sporedu je bilo tudi predavanje pod vrto-glavim naslovom: MR. J. OUGHTON WILL ADDRESS MAGAZINE EDITORS ON METHODS OF SUBEDITING & LAYOUT TECHNIQUES.

Tudi meni — kakor vam — ta naslov ni skoraj nič povedal. Šele ko sem poslušal, sem uvidel, za kaj gre. Predavatelj je urednik svetnega lista (magazina) PEOPLE, menda najbolj priznan strokovnjak v tej reči, nekatoličan. Razlagal nam je, kako mora biti vsak list urejevan, da je za bralca privlačen, že za oko prijeten — in to vse od ovitka do zadnje strani. Članki naj bodo tako in tako razporejeni, naslovi taki in taki, črke, slike, odstavki — vse je pred nami preresetal.

Tedaj je začel jemati v roke razne tukajšnje katoliške "magazine", ki jih je imel pred seboj na kupu, in na njih nazorno razkazoval, kaj je napačno in kaj je dobro. Nekatere strani v poedinih listih je pograjal, druge pohvalil. Bilo je močno zanimivo in obenem poučno. Trdil je, da mora biti vsaka stran že za oko privlačna — če ni taka, list ne bo "vlekel", pa naj bo vsebina še tako dobra.

Ko je bil pri zadnjem listu s svojega kupa, sem se jaz drznil vreči MISLI (aprilska številka 1962) pred njegove oči. Malo čudno je pogledal, vendar vzel MISLI v roke, prelistal nekaj strani, pomolčal in rekel:

"Nič napačnega ne najdem na tem listu. Škoda, da nimam več časa, posebno pa, da ne znam

brati, zakaj za oko je kar prijeten. Smem vzeti s seboj?"

Razume se, da sem prikinjal. Vtaknil je v žep in odšel. Dobro se mi je zdelo, bil sem pa seveda prepričan, da je zadeva končana.

Toda naslednji dan je mož poslal pismo očno MISLI na zborovanje, ki se je v angleščini takole glasila:

MESSAGE FROM MR. JACK OUGHTON

TO MAGAZINE EDITORS.

I would like to commend to the attention of the magazine editors I addressed yesterday, the Magazine (MISLI) produced by the Slovene Franciscan Chaplain at the Retreat House (Point Piper.)

I feel that they should ask Father to let them have three or four copies and these they should look at carefully. Because the Magazine is in a foreign language there may be a tendency to overlook its value.

Father's Magazine has a character and grace and elegance which could be emulated. The magazine editors, I feel, will appreciate that character Father has given to this small Magazine.

I did, unfortunately, not have time to mention this appreciation yesterday. — Jack Oughton".

UPRAVNIKA "MISLI"

JE RDEČICA OBLILA

Sredi meseca maja sem razposlal "opomine" tistim, ki so po mojih zapiskih ostali dolžni za preteklo leto. Naročnica J.M. je takoj poslala za lani in letos, pa še za Sklad je navrgla. Njeno pismo se je pa glasilo med drugim:

"Z vsem spoštovanjem, toda nisem povsem prepričana, da sem pozabila poslati za lansko leto. Saj mi ne gre zaradi denarja samega na sebi, le zato sem nezadovoljna, ker, če sem taka pozabljiva zguba, bo treba nekaj ukreniti v tej smeri".

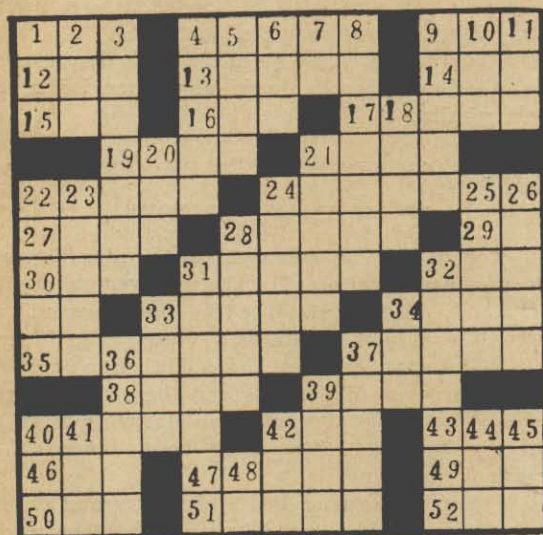
Ko sem bral, mi je nekoliko toplo postalo. Prelistal sem lanski zapisnik — in res! V dnevnem zapisniku je bilo, pozabil sem pa vpisati v alfabetsko knjigo. Rdečica me je oblila in čutil sem, kako so se puščice ponižnih besed v pismu obrnile od naročnice proti meni, ne tako ponižnemu. Spoznal sem, da sem v resnici le jaz "pozabljiva zguba" in bo treba nekaj ukreniti...

Kaj naj ukrenem? Kdo mi ve svetovati?

Za najboljši nasvet razpisujem nagrado — knjigo za en funt, in brezplačno objavo v MISLIH. — Upravnik.

KRIZANKA

(Mirko Rakušček)

Vodoravno:

- 1 voda od strehe
- 4 izdelovalec voz na kolesa
- 9 število
- 12 osebni zaimsek (ženski spol)
- 13 se posuši (cvet)
- 14 bombažna rastlina
- 15 človek brez družbe
- 16 domača žival
- 17 odpadki
- 19 vedno, sploh kdaj (angl.)
- 21 povezano žito
- 22 nagel, uren
- 24 upodabljati
- 27 v očenašu
- 28 mestna cesta
- 29 ali (angl.)
- 30 možje (angl.)
- 31 slov. za angleški "bet"
- 32 pozdravljen (lat.)
- 33 se "cedi" v ustih
- 34 velika žival
- 35 slovenski trg
- 37 zmočena
- 38 nedelavna
- 39 zgodaj
- 40 ljubljena
- 42 bolečina
- 43 gnjat (angl.)
- 46 ne (angl.)
- 47 ne bedeti
- 49 norveški denar

- 50 čutilo za vid
- 51 dan v tednu
- 52 za . . . je manjkalo

Navpično:

- 1 ptičji pevec
- 2 žensko ime
- 3 prebrisan
- 4 mesto v Istri
- 5 nad, preko (angl.)
- 6 gozd
- 7 1. in 15. črka
- 8 dognano dejstvo
- 9 ubožica ne vidi, ker je —
- 10 krade, ker je —
- 11 osebni zaimsek (množ.)
- 18 za kruh je potrebna
- 20 iz
- 21 sadno drevo
- 22 kladivo (iz nemščine)
- 23 posedovati
- 24 zmrzla rosa
- 25 breme
- 26 žensko ime
- 28 majhna hišica
- 31 kakor 33 vodoravno
- 32 strup v raznih pijačah
- 33 zimska padavina
- 34 sin (angl.)
- 36 se dela po dežju
- 37 pogansko božanstvo
- 39 vaja, ročnost (angl.)
- 40 vsaka posoda ga ima
- 41 trobilo
- 42 gostilna
- 44 nadav, "deposit"
- 45 zgrešen (angl. predpona)
- 48 reka v Italiji

KLUB TRIGLAV SYDNEY

vabi na zabavo

v soboto 16. junija ob 8. zvečer

DISPENSARY HALL
432 Parramatta Rd., Petersham

Lep sprejem in prijazna postrežba
Vsi lepo vabljeni
Naslednja enaka zabava prav tam:
v soboto 14. julija ob 8. zvečer.

NEDALJNI DAROVI ZA SKLAD

(Do 1. junija)

£ 4-0-0: Rev. Ferdinand Kolednik;

£ 2-0-0: Vinko Kobal, Franci Bresnik, John Pristov;

£ 1-0-0: Jož. Skubin, Franc Vravnik, Mirko Cuderman, Zvonimir Hribar, Ivan Zlatar, Ivan Ostraško, Angel Bajt, Fr. Medvedec, Ivan Klobasa, Rudolf Lukež, Lojze Mlakar, Karl Levstek, Stan-ko Vatovec, Lojze Rebec, Emil Pantner, Dr. M. Colja, Zdravko Novak, Rudolf Vitez, Alojz Jereb, Justi Mrak, Anton Hercog, Stanko Kalc, Vili Mr-djen, Neimenovana, Ludvik Martin, Franc Dež-man, Rihard Jenko, Vladimir Kos, Tončka Mavrič, Franc Vertelj, Vili Petelin, Petra Franzl, Ivan Po-ropat, Pavle Kersikla, Alojz Križman;

£ 0-10-0: Leop. Dejak, J. Ficko, Štefan Kram-pač, Jože Vuga, Mirko Serbinek, Pavla Bernetič, Luka Schatter, Jože Težak, Jože Kranjc, Ivan Žic, Drago Grlj, Mrs. Vrasich, Marija Vorša, Edi To-mažič, Ferdo Pestotnik, Ivan Figar, John Jerenko, Ivana Mirkovič, Marjan Gorup, Ivan Žele, Ivan Erjavec, Vinko Oman, Ivan Govedič, Tomaž Kli-nar, Anton Drmota, Anton Jesenko, France Benko, Jože Pegan, Ludvik Tušek, Marija Zai;

£ 0-5-0: Franc Tomažič (Vic.), Anton Zupan-čič.

Dr. IVAN DOKSANDIČ

zobozdravnik

9 Dickson St., Waverley, Sydney

Tel. FW 4712

NOVA SLOVENSKA GOSTILNA

Odprla sta jo rojaka

Stane in Anica Fabjančič

200 Katoomba St., Katoomba, NSW.

(200 m. od železniške postaje)

Postrežba domača, naročila tudi v slovenščini.
Ko pridete v Katoombo, ustavite se pri nas.
Smo v zelo lepem kraju, 3333 čevljev visoko!

Stane in Anica

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mope, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

STANISLAV FRANK CITRUS AGENCY

68 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —
so značilnosti našega poslovanja.

Se priporoča Stanislav Frank

VSEM SLOVENCEM ŠIROM AVSTRALIJE

JE ZNANO

**DA JE NAJBOLJE NAROČATI
DARILNE POŠILJKE PRI TVRDKI**

Dr. J. KOCE

G.P.O., BOX 670 PERTH, W.A.

KI JE NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TVRDKA:

- A.) ZA DARILNE POŠILJKE VSEH VRST (HRANE IN TEHNIČNIH PREDMETOV)
- B.) ZA VPOKLIC DEKLET (ZAROČENK). VSEM TISTIM KI NAROČAJO PAKETE PRI NAS, DAJEMO INFORMACIJE ZASTONJ. POVDARJAMO, DA JE DR. KOCE PO TUKAJ-SNJIH VELJAVNIH ZAKONSKIH PREDPISIH UPRAVIČEN DAJATI INFORMACIJE O VPOKLICU OSEB V AVSTRALIJO.

ČE NIMATE PRI ROKI NAŠEGA CENIKA, LAHKO NAROČITE DARILNO POSILJKO PO CENIKU KATEREKOLI TVRDKI Z DARILNIMI POŠILJKAMI. V TAKEM SLUČAJU VAM PRIZNAVAMO 5%ni POPUST.

OBRNITE SE NA NAS GLEDE PREVODOV VSEH DOKUMENTOV NA ANGLEŠKI JEZIK, GLEDE POTNIŠKIH KART ZA LADJE IN AVIONE, GLEDE SLOVARJEV, VADNIC ANGLEŠKEGA JEZIKA, SLOVENSКИH KNJIG ITD.

NOVO! ODPRLI SMO POSEBEN ODDELEK ZA AVSTRALIJO (COUNTRY MAIL DEPT.), DA VAM OD TUKAJ LAHKO POŠLJEMO OBLEKE, BLAGO ZA OBLEKE, ČEVLJE, HIŠNE POTREBŠČINE, TEHNIČNE PREDMETE (RADIO APARATE ITD.) IN TO V NAJODDALJENEJŠE KRAJE AVSTRALIJE PO TAKO ZMERNIH CENAH, DA BOSTE ZADOVOLJNI.

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS V VSAKI ZADEVI!

DR. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

**Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moneur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806**

**Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378**